#### ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ Β. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

τ. Καθηγητού τῆς Πατριαρχικῆς Μ. Σχολῆς Κωνσναντινουπόλεως νῦν τοῦ 'Ωδείου Μουσικὸν Λύκειον 'Αθηνῶν

## ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

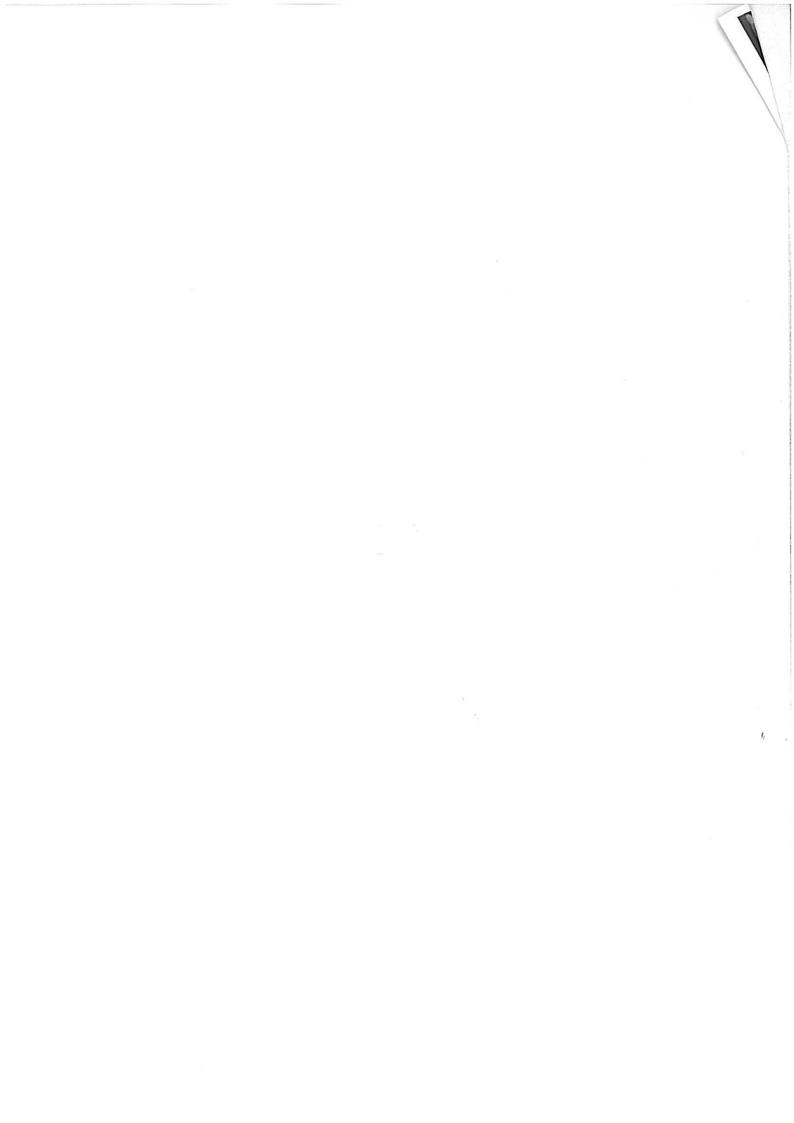
AKONOYOIA

ΟΛΟΝΥΚΤΙΟΥ ΑΓΡΥΠΝΊΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗΝ ΔΙΑΤΑΞΊΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΜΕΤΑ ΠΛΟΥΣΊΟΥ ΜΟΥΣΊΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΤΩ ΤΕΛΕΊ ΠΕΡΙΕΧΌΝΤΟΣ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΝ ΤΗ ΑΚΟΛΟΥΘΊΑ ΤΑΥΤΉ ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΕΛΩΔΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΛΘΟΝΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΙΣ ΦΩΣ

TOMOE A'

A O H N A I 1959



#### ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ Β. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

τ. Καθηγητοῦ τῆς Πατριαρχικῆς Μουσικῆς Σχολῆς Κωνσταντινουπόλεως νῦν τοῦ 'Ωδείου Μουσικὸν Λύκειον 'Αθηνῶν

0

## Β Υ Ζ Α Ν Τ Ι Ν Ο Σ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

AKONOYOIA

ΟΛΟΝΥΚΤΙΟΥ ΑΓΡΥΠΝΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗΝ ΔΙΑΤΑΞΙΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΜΕΤΑ ΠΛΟΥΣΙΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΤΩ ΤΕΛΕΙ
ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΟΣ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΝ ΤΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΑΥΤΗ
ΨΑΛΛΟΜΕΝΑ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΕΛΩΔΗΜΑΤΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΝ
ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΡΧΟΜΕΝΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΙΣ ΦΩΣ

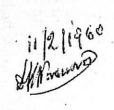


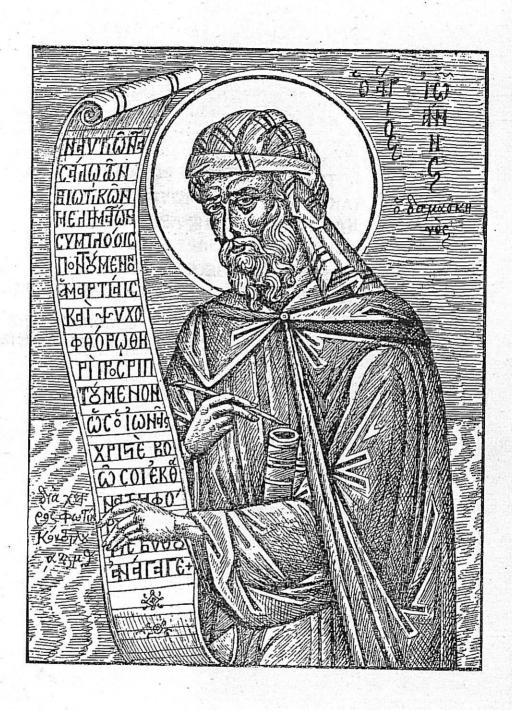
TOMOE A

ΑΘΗΝΑΙ 1959 ΕΚ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 28

ΤΩ ΠΑΝΣΕΒΑΣΤΩ ΜΟΙ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΩ ΜΟΥΣΟΤΡΑΦΉ
ΚΑΙ ΘΕΟΠΡΟΒΛΗΤΩ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΩ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΩ ΚΥΡΙΩ ΘΕΟΚΛΗΤΩ
ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΕΥΛΑΒΩΣ ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ

Ο ΠΟΝΗΣΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ





### ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὰ πρῶτα Βυζαντινὰ μουσικὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἦσαν τοῦ Πέτρου Λαμπαδαρίου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἤτοι: ᾿Αναστασιματάριον, Εἰρμολόγιον, Δοξαστάριον καὶ ἄλλα, ἐξετυπώθησαν τῷ 1820 ἐν Βενετία. Τὰ ἔργα ταῦτα εἶχον ἑρμηνευθῆ τῷ 1815 ἐκ τῆς ἀρχαίας παρασημαντικῆς ὑπὸ τῶν τριῶν ἀειμνήστων Μουσικοδιδασκάλων Μητροπολίτου Χρυσάνθου, Γρηγορίου πρωτοψάλτου καὶ Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος ὡς καὶ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα σήμερον, παρουσίασαν τὴν πραγματικὴν σφραγίδα τῆς ἱεροπρεποῦς ἐκτελέσεως τῶν γνησίων Βυζαντινών μελωδημάτων, ὧν ἡ γραφὴ εἶναι τελεία καὶ ἀπλουστάτη. ὑς τυγχάνει γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν μουσικὸν κόσμον, ὁ Πέτρος ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπῆρξεν δεινὸς μουσικὸς καὶ μελοποιὸς ἄριστος, πλουτίσας τὴν ἐκκλησίαν διὰ τῶν μυρίων μουσικῶν μελῶν αὐτοῦ, ἦτο καὶ βαθὺς γνώστης τῆς ἐξωτερικῆς μουσικῆς. ᾿Αλλὰ παρ᾽ ὅλον τοῦτο, δὲν ἀνέμιξεν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ μέλη, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἐξωτερικὴν μουσικὴν γραμμήν, περιορισθεὶς μόνον εἰς τὴν ἀπλότητα τῆς γραφῆς αὐτῶν.

Διὰ τοῦτο τὰ μελφδήματα τοῦ Πέτρου, θεωροῦνται σήμερον ὡς ἀπόρθητα φρούρια τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς τέχνης, τὰ ὁποῖα αὐ-δείς,ἐστιν ἰκανὸς νὰ διασαλεύση. ᾿Απόδειξις δὲ τούτου εἶναι ὅτι, ἄπαντες οἱ μετὰ τὸν Πέτρον ἐμφανισθέντες Μουσικοδιδάσκαλοι ἔγραψαν πλεῖστα μουσικὰ ἔργα βάσει τῶν κλασσικῶν μελῶν αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι σήμερον κατὰ πολὺ ἐν χρήσει ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἐκκλησίαις.

Μετά ταῦτα σὺν τῷ χρόνῳ ἐπηκολούθησαν καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἐκδόσεις μουσικῶν βιβλίων ἐν Κων]πόλει καὶ ἰδίως ἐν 'Αθήναις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἄλλα μὲν ἀπέβησαν λίαν χρήσιμα τόσον ἐν τῇ ψαλμῳδία ὅσον καὶ τῇ διδασκαλία τῆς Μουσικῆς μας, ἄλλα δέ, ἐπέφερον μεγάλην βλάβην εἰς τὸ ζήτημα τῆς ψαλμῳδίας ἐν τῇ 'Εκκλησία, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἐκδοτῶν τῶν τοιούτων βιβλίων, ἀπέβλεψαν, οὐχὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν κλασσικῶν μελῶν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν ὑλικὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν, ἡ δὲ προξενηθεῖσα βλάβη ἐν τῇ ψαλμῳδία εἶναι ὅτι, οἱ ἐκδόται τῶν τοιούτων ἔργων, ἀφήρεσαν πολλὰς κλασσικὰς γραμμὰς καὶ ἀντικατέστησαν ταύτας μὲ εἰδικάς των μουσικὰς τεχνοτροπίας. Ἡ τοιαύτη διαστρέβλωσις καὶ παραμόρφωσις τῶν γνησίων Βυζαντινῶν μελῶν ἐπέφεραν τὴν μεγάλην βλάβην εἰς τοὺς νέους ἱεροψάλτας, οἵ-

τινες ούχὶ μόνον ἐδυσκολεύοντο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν διότι εἶχον καὶ ἀναριθμήτους μουσικὰς ἀνορθογραφίας, ἀλλὰ καὶ νὰ διερωτῶνται: Ποῖα εἶναι τὰ γνήσια Βυζαντινὰ μαθήματα; αὐτὰ ποὺ ἀναγινώσκομεν εἰς τὰ νέα ἐκδοθέντα βιβλία ἢ εἰς παλαιά, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς ἔχουν ἐξαντληθή.

Λαβών λοιπὸν ὑποσίν, ὅλα τοἀνωτέρω καὶ ἐπιθυμων, ὅπως διατηρηθῆ ἡ ἀρχαία παράδοσις τῆς Βυζαντινῆς Μσυσικῆς Τέχνης, προέβην εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἔργου μου, ὑπὸ τὸ γενικὸν τίτλον: «Ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ» οὖτινος ἡ ἔλλειψις τυγχάνει λίαν αἰσθητή, καθότι τοιαύτη σειρὰ περιεχομένου, μὲ τὴν ഐλουθίαν τῆς ὁλονυκτίου ἀγρυπνίας κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν τοῦ 'Αγίου "Ορους, μὲ ἐνδιάμεσα μουσικὰ μέλη ἐν αὐτῆ καὶ μετὰ πλουσίου μουσικοῦ παραρτήματος, δὲν ἐξεδόθη μέχρι σήμερον.

Διὸ καὶ ἐθεώρησα ὡς ἀπαραίτητον καθῆκον μου, ν' ἀφιερώσω εὐλαβῶς τὸ πρῶτον τοῦτο βιβλίον μου πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα τὸν ἀρχιεπίσκοπον 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ.κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΝ.

Πρός τούτοις ἐκφράζω τὰς θερμάς μου εὐχαριστίας πρὸς ὅλους τοὺς ἐνισχύσαντάς με ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ἔργου τούτου. Ἰδιαιτέρως δὲ πρὸς τὸν ἀξιότιμον μουσικόφιλον κ. Γεώργιον Νικολάου ὅστις γενναιοδώρως προσέφερεν τὴν ὑλικὴν ὑποστήριξίν του.

Τὸ πρωτότυπον τοῦτο βιβλίον μου ἐπειδὴ τυγχάνει πλουσιώτατον εἰς ὕλην καὶ συγχρονισμένον ἀπὸ ἀπόψεως συντομίας καὶ τέχνης μελοποιηθὲν ἐπιμελῶς ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἀρχαίων κλασσικῶν μελῶν, ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ τύχῃ εὐμενοῦς ὑποδοχῆς, καθόσον τυγχάνει καὶ λίαν χρήσιμον εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας.

Ο Πονήσας ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Β. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

# Όλονυκτίου 'Αγρυπνίας κατά τὴν τυπικὴν διάταξιν τοῦ 'Αγίου 'Όρους

#### ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Περὶ ὥραν 8ην ἐσπερινὴν κρούεται ὁ κώδων καὶ μετὰ ἡμισείαν ὅραν ὁ ἱερεὺς λαμβάνει καιρὸν πρὸ τοῦ Δεσποτικοῦ Θρόνου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα μὲ ἀνοικτὴν τὴν ὡραίαν Πύλην. Φέρων δὲ μόνον ἐπιτραχήλιον καὶ ἱστάμενος πρὸ τῆς 'Αγίας Τραπέζης ἐκφωνεῖ: Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 'Ο χορὸς 'Αμήν.

Ο χοροστατών ἐν τῷ παραθρονίῳ ἡγούμενος λέγει (α).

Δόξά σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν Δόξα σοι Βασιλεῦ οὐράνιε κτλ. κι' εὐθὺς ὁ ἀναγνώστης τὸ Τρισάγιον εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα ὁ ἱερεύς : «"Οτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία» καὶ ἐν συνεχεία ὁ Διάκονος μετὰ τὸ 'Αμήν, τὸ Κύριε ἐλέησον ΙΒ' φοράς, τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν (τρὶς) ἀναγινώσκει εὐκρινῶς τοὺς ψαλμοὺς τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ὡς ἐστὶ ἐν τῷ 'Ωρολογίῳ. Μετὰ τό πιστεύω καὶ "Αξιόν ἐστιν, ψάλλεται ὑπὸ τοῦ Α'. χοροῦ «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» δίχορον,(ἴδε Μουσικὸν Παράρτημα ἐν τῶ τέλει). Ψαλλομένου τούτου ὁ ἱερεὺς φέρων φελόνιον ἐξέρχεται καὶ ἀναγινώσκει ἐμμελῶς (ὡς ἔχομεν γράψει μουσικῶς ἐν τῷ τέλει) τὴν α'. Στάσιν τῶν Οἴκων τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τοποθετημένου δισκελίου ἐν τῷ Σολέα πρὸς τὸν ἀριστερὸν χορὸν ἔναντι τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου. (ἴδε διάφορα Χαῖρε Νύμφη καὶ 'Αλληλούϊα ἐν τῷ τέλει).

<sup>(</sup>α) Καὶ 'Αρχιερεὺς ἐὰν ὑπάρχη δὲν ϊσταται ἐν τῷ θρόνῳ, ἀλλ' ἐν τῷ παραθρονίῳ ἄνευ μανδύου κρατῶν Χαζράνιον.

κι' εὐθὺς ὁ Α΄ χορὸς ἄρχεται ψάλλων τὸν Κανόνα 'Ανοίξω τὸ στόμα μου εἰς εξ τροπάρια μετὰ τοῦ στίχου οὕτως:

α Θε ο το κε σω σον η μας χ

εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης 'Ωδῆς ἀντὶ στίχου ψάλλεται τὸ  $\Delta$ όξα Πατρὶ εἰς τὸ α΄. καὶ εἰς τὸ β΄. καὶ νῦν καὶ ἀεί· οὕτω

 $^6$ χ Δο ξα Πατρικαι Υι ω ω και α γι ω πνευματιχ Καινυν καια ει ει και εις αι ω νας των αι ω νων

Εἰς τὸ τέλος τῆς Γ΄. ἀδῆς ψάλλεται τό, Τῆ Ύπερμάχω δίχορον άργοσύντομον (γραφὲν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀρχαίου ἀργοῦ) ψαλλομένου τούτου, ὁ ἱερεὺς κρατῶν τὸ Κατζίον, ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ θυμιᾶ κατ' ἀρχὰς πρὸ τοῦ Θρόνου τρὶς ποιῶν τό σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, εἶτα τὸ Ἐκκλησίασμα τρὶς εἰς τὸ κέντρον καὶ ἀνά τρὶς δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Μετὰ ταῦτα στρεφόμενος πρὸς τὴν ὡραίαν Πύλην θυμιᾶ κατὰ σειρὰν τὰς εἰκόνας τοῦ Τέμπλου, μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ψαλλομένου. Ἐν συνεχεία δὲ χροσερχόμενος πρὸ τοῦ δισκελίου καὶ θυμιῶν τοῦτο πάλιν τρίς, ἄρχεται ἀναγινώσκων τὴν β΄. Στάσιν τῶν Οἴκων. Εἰς τὸ τέλος ταύτης, θυμιᾶ καὶ πάλιν πρὸ τοῦ δισκελίου καὶ ὁ Β΄. χορὸς ψάλλει τὴν Δ΄. ἀδὴν ὁ καθήμενος ἐν δόξη, ὁ Α΄. τὴν Ε΄. ἀδὴν ἐξέστη τὰ σύμπαντα καὶ ὁ Β΄. χορὸς τὴν ΣΤ΄. τὴν Θείαν ταύτην. Εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ψάλλει ὁ Β΄. χορὸς τὸ β΄. ἀργοσύντομον δί-

χορον  $\mathbf{T}$ η ὑπερμάχω, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκεται ἡ Γ΄. Στάσις τῶν Οἵκων. Εἶτα ὁ Α΄. ψάλλει τὴν Ζ΄. ἀδὴν Οὐκ ἐλάτρευσαν, ὁ Β΄ χορὸς τὴν Η΄. παῖδας εὐαγεῖς καὶ ὁ Α΄. τὴν Θ΄. ἀδὴν ἀπας γη-γενὴς κατά τι ἐντονώτερα. Μετὰ τὸ τέλος ταύτης ψάλλεται αὖθις τό γ΄. τῇ ὑπερμάχω συντομώτερον δίχορον καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Δ΄ Στάσις τῶν Οἵκων ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου (β).

Μετὰ τὸ τέλος τῆς Δ΄. Στάσεως εὐθὺς ψάλλεται τὸ τελευταῖον τῆ Ύπερμάχω δίχορον συντόμως (τὸ σύνηθες). Εἶτα ὁ ἀναγνώστης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα, λέγει ἐμμελῶς καὶ εὐκρινῶς τὸ Τρισάγιον ὁ ἱερεὺς ὅτι σοῦ ἐστίν καὶ ὁ ἀναγνώστης ΄Αμήν, τὸ τῆ Ύπερμάχω (χῦμα) τὸ Κύριε Ἐλέησον Μ΄. (40) φοράς, ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, Δόξα Πατρί Καὶ νῦν, Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ, ἐν ὄνόματι Κυρίου Εὐλόγησον Πάτερ (ἤ Δέσποτα "Αγιε ἐὰν χοροστατεῖ) καὶ ὁ ἡγούμενος άπὸ τοῦ Παραθρονίου λέγει τὴν εὐχήν: «'Ο Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς» κτλ. ό άναγνώστης καὶ πάλιν τὸ Κύριε ἐλέησον(τρὶς)«Καὶ σῶσον ἡμᾶςΠαναγία Παρθένε» ὅπερἐκφωνεῖται ἐμμελῶς καὶ μεγαλοφώνως. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅλων των άνωτέρωάναγινωσκομένων, προητοιμασμέν οί όντες δύο καλλίφωνοι άναγνῶσται (κανονάρχαι) ὁ μἐν ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, ἀναγινώσκει μετὰ ἐμμελοῦς ἀπαγγελίας καὶ λίαν εὐκρινῶς τὴν εὐχὴν: "Ασπιλε ἀμόλυντε,ὁ δὲ ἱστάμενπς ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀναγινώσκει ὁμοίως τὴν ἐτέραν εὐχὴν: «Καὶ δὸς ήμιν Δισποτα» ἀκολούθως τὸ Ύπερένδοξε ἀειπάρθενε, ἡ ἐλπίς μου ὁ πατήρ καὶ τὴν Πάσαν ἐλπίδα μου. Εὐθὺς ὁ ἱερεύς ποιεῖ τὴν άπόλυσιν μετά τοῦ εὐξώμεθα. Μετά ταῦτα ψάλλεται τὸ Τὴν ὑραιότητα. (ἴδε Μουσικόν παράρτημα ἐν τῷ τέλει) Μετὰ τὸ «Δι' εὐχῶν» ἐπικρατεῖ ἄκρα σιγὴ ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας, λογιζόμενον ὡς διάλλειμα.

<sup>(</sup>β) Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄. Στάσεως τῶν Οἴκων, καθ' ῆν ὥραν οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὸ δίχορον τῆ 'Υπερμάχω ἐὰν ὑπάρχει 'Αρχιερεὺς (χοροστατῶν ἐν τῷ Παραθρονίω οὐχὶ ἐν τῶ θρόνω μέχρι τοῦ σημείου τούτου ὡς ἀπαιτεῖ ἡ Τυπικὴ διάταξις εἰσέρχεται εἰ; τὸ ἰερὸν Βῆμα ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἱερέως καὶ διακόνου ἐνδυσάμενος δὲ τὸν ἱερὸν Μανδύαν, ἐπιτραχήλιον, μικρὸν ἀμοφόριον, καὶ πατηρίτσαν, ἐξέρχεται μεθ' ὅλου τοῦ Κλήρου καὶ ἀναγινώσκει τὴν Δ΄. Στάσιν τῶν Οἴκων. Εἰς τὸ τέλος ταύτης ὁ 'Αρχιερεὺς εὐλογῶν τὸ ἐκκλησίασμα διὰ τοῦ δικηροτρικηρίου, ὁ Α΄. χορὸς ψάλλει τὸ, Εἰς πολλὰ ἔτη ἀργοσυντόμως ὡς ὑπάρχει ἀνωτέρω, μέχρις ὅτου ἀνέλθει οὐτος εἰς τὸν Θρόνον λαμβάνων δὲ τὸ τέλος ὁ β΄. χορὸς Δ έ σ ποτα, ἄρχεται ὁ Α΄. χορὸς ψάλλων τὸ τελευταῖον Τῆ 'Υπερμάχω δίχορον ἀλλὰ συντόμως (τὸ σύνηθες).

Τὸ παρὸν ψάλλεται εἰς τὸ τέλος τοῦ ᾿Αποδείπνου ἑκάστην Τρίτην καὶ Πέμπτην ἑσπέρας ἦχος α΄. Πα.

Μέλος άργὸν είρμολογικόν

**L**ε ε χ Σφα γη ην σου τη ην α α δι κον Χρι ι στε οι η Παρ θε ε νος βλε ε που σα α 9 ο δυβεμε ε ε νη ε βο ο ο α σοι οι TE E E KVO OV  $\gamma\lambda U - U$  KU U  $\tau\alpha$  TO OV qΠως α δι ι κως πα α α α α σχεις δ Πωως εν ξυ υ λω κρε ε μα α σαι 9 ο πα α σα αν γη ην κρε- μα α σα ας τοι οις υ υ δα σι - ι μη η η λι ι πης μο η λι ι πης μο ο νην με η Ευ ερ γε ε τα α πο ο λυ υ ε ε λε ε ε δίτην Μη τε ε ε ρα α καιδου ου χην σου δε ε ε ε ο ο ο χ μαιαι αι

#### MEPOZ AEYTEPON

## 'Ακολουθία τοῦ Έσπερινοῦ

Κατὰ τὴν κατανυκτικὴν ταύτην στιγμὴν καθ' ἢν ἐπικρατεῖ πλήρης σιγή, μεθ' ὅλων τῶν φώτων ἐσβεσμένων, πλὴν τῶν κανδηλῶν τοῦ Τέμπλου καὶ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τοῦ ἐσταυρωμένου, ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ μαῦρον μανδύαν, ἐξέρχεται ἐκ τῆς Βορείου Πύλης τοῦ ἱεροῦ Βήματος μετὰ προπορευομένου ἑνὸς ἀναγνώστου φέροντος ἀνημμένην λαμπάδα καὶ ἄρχεται θυμιῶν διὰ τοῦ Κατζίου ἄπαν τὸ Ἐκκλησίασμα κατὰ σειράν. Τὴν ὥραν ταύτην εἴθισται ἐν ʿΑγίω ˙Ορει νὰ ψάλληται ἡμιφώνως ὑπὸ τοῦ θυμιῶντος ἱερέως καὶ λίαν ἀργῶς τὸ παρὸν εἰς ἦχον α΄.

Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν, μέχρις ὅτου ὁ ἱερεὺς ἐπανέλθη πρὸ τὴς ὡραίας πύλης ἥτις μέχρι τῆς στιγμῆς
ἐκείνης ἐστὶ κεκλεισμένη. Ἐν συνεχεία δὲ εἰσερχόμενος οὖτος εἰς τὸ
ἱερὸν Βῆμα καὶ πρὶν ν' ἀνοίξη ταύτην, ὁ ἔξωθεν τῆς ὡραίας πύλης ἱστάμενος ἀναγνώστης μετὰ τῆς λαμπάδος ἐκφωνεῖ ἐμμελῶς: Τό, Κέλευ-

σον κι' εὐθὺς ὁ ἱερεὺς ἀνοίγει τὴν Πύλην βλέπων πρὸς τὸ Ἐκκλησίασμα καὶ ὑψώνων τὸ Κατζίον ἐκφωνεῖ ἐμμελῶς καὶ μεγαλοφώνως:

### Κύριε εὐλόγησον.

Ό χορὸς τὸ 'Αμὴν, ἀκουλούθως εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, καὶ ἀφοῦ θυμιάση τὴν ἀγίαν τράπεζαν πέριξ καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ παρισταμένους ἐκφωνεῖ μεγαλοφώνως: «Δόξα τῆ άγἰα καὶ ὁμοουσίω, καὶ Ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων». 'Ο Χορός 'Αμήν, κι' εὐθὺς ὁ ἡγούμενος ἀναγινώσκει τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν τοῦ ἑσπερινοῦ, «Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον». (δ) Μέχρι τοῦ στίχου, Δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν καὶ ἄρχεται ὁ Α΄. χορὸς ψάλλῶν τὰ 'Ανοιξαντάρια. «'Ανοίξαντός σου τὴν χεῖρα» (κατ' ἐκλογὴν τοῦ διευθύνοντος τὸν δεξιὸν χορὸν τῶν ψαλτῶν). 'Ανοιξαντάρια εἰς ἦχον Βαρὺν ἐναρμόνιον, βαρὺν διατονικὸν μετὰ μικροῦ κρατήματος, (ἐν τῷ τέλει τῆς παρούσης βίβλου).

Εύθύς μετά τὸ τέλος τῶν ᾿Ανοιξανταρίων ἐξέρχεται ὁ Διάκονος καὶ ἱστάμενος εἰς τὴν συνήθη θέσιν του ἐκφωνεῖ κατανυκτικῶς τὰ εἰρηνικά τῆς Μεγάλης συναπτῆς. Εἰς ἕκαστον δὲ εἰρηνικόν, οἱ χοροὶ ψάλλουσι έναλλάξ τὸ Κύριε έλέησον μετά μέλους και κατά συμφωνίαν (ἴδε διάφορα ἐν τῷ τέλει) πρὸς τὰς ἐκφωνήσεις τοῦ Διακόνου, ὅστις, έὰν μὲν τυγχάνει ὑψίφωνος ἐκφωνεῖ τὰ εἰρηνικὰ εἰς τὸν ἄνω φθόγγον Νη τῆς διαπασών κλίμακος. Έὰν δὲ οὐ δύναται, τότε ἐκφωνεῖ ταθτα ἐπὶ τοθ μεσαίου Δι τῆς κλίμακος. Ἐν τοιαύτη περιπτώσει, ἢ οὔτως ἢ ἄλλως, οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν δέον νὰ δίδωσι ὡς φωνητικὴν βάσιν εἰς τὸν Διάκονον τὸν κάτω Νη διότι ἡ βάσις αὕτη ὁδηγεῖ κανονικῶς ὅλας τὰς συμφωνίας ὅλων τῶν ψαλλομμένων εἰς τὴν γενικὴν ἀρμονίαν έν τῆ Ἐκκλησία. Τὸ αὐτὸ δέον νὰ γίνεται καὶ μὲ τὰς φωνητικὰς βάσεις ὅλων τῶν ἤχων, ἀρκεῖ νὰ βαδίζωσι ἄπαντες ἐπὶ τῶν κανονικῶν συμφωνιῶν. Μετὰ τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως ὅστις, πρός διάκρισιν της ἐκφωνήσεως ώς σοβαρωτέρας ἀπὸ τοῦ διακόνου τὰς ἐκφωνήσεις, δέον νὰ ἀπαγγέλη ταύτην πάντοτε κατὰ τρεῖς φωνάς χαμηλώτερα ή κατά τέσσαρας εἶτα άναγινώσκεται ἕν κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου τῆς ἡμέρας,ἢ ψάλλεται ὑπὸ τῶν χωρῶν ἡ α΄. Στάσις τοῦ «Μακάριος 'Ανήρ» (κατ' έκλογήν τῶν ψαλλόντων, ή Μανουήλ πρωτο-

<sup>(</sup>δ) 'Ο προοιμιακός ψαλμός τοῦ 'Εστερινοῦ «Εὐλόγει ἡ ψυχῆ μου τὸν Κύριον» δέον ν' ἀναγινώσκηται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἢ ὑφ' ἐνὸς κληρικοῦ ὡς ἀπαιτεῖ ἡ τάξις τῆς 'Εκκλησίας καὶ οὐχὶ ὑπὸ λαϊκοῦ. Κατ' ἀνάγκην δὲ ἀναγινώσκεται οὖτος ὑπὸ τῶν ἱεροψαλτῶν ἐλλείψει ἑτέρου ἱερέως ἢ διακόνου.

ψάλτου ἢ Θεοδ. Φωκαέως ὁ Βαρὺς διατονικός. (Ἰδε καὶ ἡμέτερον μελοποίημα εἰς λ β΄. Δι Νενανὼ σύντομον). Εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ γίνεται μικρὰ αἴτησις καὶ ἄρχεται ὁ Α΄. χορὸς ψάλλων τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ὁ Β΄. χορὸς τὸ Κατευθυνθήτω καὶ ἐν συνεχεία ψάλλονται μετὰ τῶν στίχων τὰ στιχηρὰ ἑσπέρια τῆς τυχούσης ἑορτῆς εἰς ἕξ. Δόξα τῆς ἑορτῆς. καὶ νῦν Θεοτοκίου, τῆς σειρᾶς ὡς ἐστὶ ἐν τῷ Μηναίῳ. (α) Εἰς τὴν εἴσοδον τὸ Σοφία ερθὴ ὑπὸ τοῦ διακόνου οὕτως: ἢχος β΄. Δι.

$$\Delta = \sum_{i} \sum_{j} \sum_{j} \sum_{i} \sum_{j} \sum_{j} \sum_{i} \sum_{j} \sum_{i} \sum_{j} \sum_{j} \sum_{j} \sum_{i} \sum_{j} \sum_{j} \sum_{j} \sum_{i} \sum_{j} \sum_{j}$$

Εὐθὸς ψάλλεται ὑπὸ τοῦ Κλήρου τὸ παρὸν Φῶς 'Ιλαρὸν ὅπερ, παρ' ὅλην τὴν συντομίαν του, εἶναι γνήσιον τέκνον τοῦ ἀρχαίου.

 $^{\circ}$ Ηχος β΄.  $\overset{\bullet}{\Delta}$ ι  $^{\circ}$   $\overset{\bullet}{\lambda}$ ι  $\overset{\bullet}{\alpha}$   $\overset{\bullet}{\alpha}$ 

α) 'Εὰν ἡ τελουμένη 'Αγουπνία τύχοι ἐν Σαββάτφ ἑσπέρας πρὸς τὴν Κυριακήν, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ψάλλονται στιχηρὰ 'Αναστάσιμα εξ καὶ τῆς τυχούσης 
ἑορτῆς τέσσαρα, Δόξα τοῦ 'Αγίου καὶ νῦν τὸ α΄. Θεοτοκίον τοῦ ἤχου. 'Εὰν ὁ ἄγιος 
τῆς ἡμέρας δὲν ἔχει δοξαστικόν, (δηλαδὴ δὲν ἀναφέρει Δόξα ἡχος τάδε), τότε 
ψάλλονται 'Αναστάσιμα ἑσπέρια ἐπτά, τρία τοῦ 'Αγίου καὶ ἀπ' εὐθείας Δόξα καὶ 
νῦν τὸ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου ἀργῶς. 'Εὰν τύχοι ἐν παραμονῆ Δεσποτικῆς 'Εορτῆς, 
ψάλλεται Δόξα τῆς 'Εορτῆς, καὶ νῦν τὸ α΄. Θεοτοκίον τοῦ ἤχου, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχη 
ἱδιαίτερον Θεοτοκίον τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ Μηναίφ. 'Εὰν τύχοι ἐν Θεομητορικῆ ἑορτῆ 
ψάλλεται ἀπ' εὐθείας Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Εἶτα ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ:

Δ Ε σπε ε εραςπρο κει ει ει με νον χ

Κι' εὐθὺς ψάλλεται ὑπὸ τοῦ κλήρου ἄπαξ τὸ παρὸν: προκείμενον
Δ Δ Εν τω κε κρα
γε ε ναι μεπροςαυ τὸ ον ς

Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν. Ἐν συνεχεία λέγει ὁ ἡγούμενος τὰ ἀναγνώσματα ἐάν ὑπάρχουσιν.

Εἰς τὰ πληρωτικὰ (δηλ. πληρώσωμεν του ἐσπερινήν ἡμῶν δέησιν κτλ.) οἱ χοροὶ τικὰ ἐν τῶ τέλει). Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκεται τὸ Καταξίωσον Κύριε μετὰ δὲ τὴν βαν ἐκφώνησιν Εἴη τὸ Κράτος, κατέρχονται οἱ ἱεροψάλται ἐν τῷ Σολέα προχωροῦντες σιγὰ - σιγά ἐν τῷ μεταξὸ ἐξέρχονται καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκ τῆς Βορείου Πύλης πρωτοστατοῦντος τοῦ ἡγουμένου. ἐνδεδυμέτοι ἄπαντες φελώνια, κρατοῦντες ἀνημμένας λαμπάδας. Μεταξὸ δὲ τῶν ἰερέων ὁ γεροντώτερος προπορευὸμενος, κρατεῖ τὴν εἰκόνα τοῦ ἑορταζομένου 'Αγιου καὶ προχωροῦντες, ψάλλουσι τὸ πρῶτον 'Ιδιόμελον τῆς Λιτῆς

τοῦ 'Αγίου. 'Ελλείψει δὲ τούτου ψάλλεται τὸ τοῦ Ναοῦ ἢ τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. α)

'Ιδιόμελον τῆς 'Εορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Ήχος β΄. Δι

χ με Ευ αγ γε λι ζε ται ο ο - Γα βρι ι ι η η ηλ ζη Κε χα ρι τω με ε νη ση η η με ε ε ρον ς χαι αι ρε α νυ υμ φευ τε ε Κο ο ο ρη η και αι αι αι α πει ρο ο ο ο γα α α με ς μη κα τα α πλα- γει ει εις τη ξε ε ε νη μου μο ορ φη η μη δε ε δη η λι α α α α σης ς Αρ χα αγ γε ε ε λος ει ει μι ς Ο φις ε ξη πα τησεν Ε - ε ευ αν πο ο τν ς νυν ευ αγ γε λι ζο μαι σοι οι την χα α ρα α 3220020202020102 α αν και με νει ει εις α α φθο ο ο ρος

Κύριε ἐλέησον ἦχος β΄ Δι. 4 γ

"Η άνωτερω πεντάς τῶν Κύοιε ἐλέησον ἐπαναλαμβάνεται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν εἰς ἐτέρας ἑπτὰ πεντάδας πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὁκτὼ πεντάδων κατὰ τὴν τάξιν. Πληρουμένης τῆς τεσσαρακοντάδος ταύτης, ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ τὰς αἰτήσεις: «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ὑπάκουσον καὶ ἐλέησον» ὁ χορὸς τὸ παρὸν Κύριε ἐλέησον εἰς πλάγιον τοῦ πρώτου ἦχον Πα.

Τὸ παρὸν «Κύριε ἐλέησον» εἰς ἦχον  $\frac{\lambda}{\pi}$  α  $\Pi$ α.

 $\frac{\pi}{4}$  χ Κυ ρι ε ε λε η σον  $\frac{\pi}{4}$  Κυ ρι ε ε ε λε η σον  $\frac{\pi}{4}$  Κυ ρι ε ε ε λε η σον  $\frac{\pi}{4}$  Κυ ρι ε ε ε λε η σον  $\frac{\pi}{4}$  Κυ ρι ε ε ε λε

Μεθ' δ μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τῶν ζώντων οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουσι ἠπίως καὶ λίαν ἀργῶς τὸ παρὸν ἀρχαῖον (γ).

«Κύριε ἐλέησον» Ἦχος β΄ Δι

'Ακολούθως ὁ διάκονος συνεχίζει τὰς αἰτήσεις: α) ''Ετι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

β) "Ετι δεόμεθα ύπὲρ τοῦ 'Αρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνα), ψαλλόντων τῶν χορῶν τὰ παρόντα Κύριε ἐλέησον.

$$^{2}$$
  $^{2}$   $^{4}$   $^{4}$   $^{4}$   $^{5}$ 

<sup>(</sup>γ) Τὸ ἀνωτέρω ἀρχαῖον Κ ὑριε Ἐλέησον, εἴθισται νὰ ψάλληται α) κατὰ τὸ μνημόνευμα τῶν ζώντων ὁνομάτων καθ'ὅλας τὰς παρακλήσεις τῆς Παναγίας ἀπὸ 1 μέχρι τῆς 13 Αὐγούστου β) εἰς τὴν γονυκλισίαν τῆς Πεντηκοστῆς, γ) ἐν τῆ ἀκολουθια τοῦ ἱεροῦ εὐχελαίου, δ) εἰς χειροτονίας Κληρικῶν καὶ ε) εἰς τὸ μνημόνευμα πάντων τῶν κεκοιμημένων ὀνομάτων κατὰ τὰ ψυχοσάββατα.

λε η σον κυρι ε ε λε η σον το δ β΄ χορός.

δ Α΄ χορός.

δ Κυρι ε ε λε η σον το Κυρι ε ε λε η σον το δ Γέταρτον δ Β΄ χορός.

6 Κυ ρι ε ε λε ε σον  $\frac{1}{12}$  Κυ ρι ε ε λη η σο ο ον  $\frac{1}{12}$  σον Κυ ρι ε χ ε λε ε η η η σο ο ον  $\frac{1}{12}$ 

γ) "Ετι δεόμεθα καί ύπερ τοῦ διαφυλαχθηναι τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πόλιν ταύτην κτλ. Εἰς τήν μεγάλην ταύτην αἴτησιν ψάλλεται συγχρόνως, ἡπίως καὶ οὐχὶ στεντωρία τῆ φωνῆ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν τετράκις ἡ παροῦσα δεκὰς τοῦ «Κύριε ἐλέησον»

## Ήχος β΄ Δι είς χρόνον χ

Είς τὸ τέλος ἕτερα 3 ἀνὰ ἕν ἕκαστος χορός ἀργότερα.

- δ) Έτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοὔσαι Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν κτλ.
- ε) 'Ο ήγούμενος λέγει τὴν Εὐχήν: 'Επάκουσον ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσση μακράν, καὶ ἴλεως ἴλεως γενοῦ ἡμῖν Δέσποτα ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς 'Ο χορός: 'Αμήν. Εἶτα μετὰ τὴν ἐκφώνησιν: "Οτι ἐλεήμον καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις κτλ. οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ μεταβαίνουσι εἰς τὰ ἀναλόγιά των, ὡς καὶ ἄπαντες οἱ ἱερεῖς εἰσέρχονται εἰς τὸ 'Ιερὸν Βῆμα' ὁ δὲ ἡγούμενος φέρων μόνον ἐπανωκαλύμαυχον καὶ Σταυρὸν ἐπανέρχεται εἰς τὸ παραθρόνιον 'Ετέρα περίπτωσις

'Εὰν ὑπάρχει 'Αρτοκλοσία, μετὰ τὴν τελευταίαν ἐκφώνησιν οἱ χοροὶ ἀντὶ τῶν 'Αποστίχων, ψάλλουσι τὸ 'Απόλυτίκιον τοῦ ἑορταζομένου 'Αγίου προχωροῦντες εἰς τὰ ἀναλόγια των. Οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα προσέρχονται εἰς τὸν Σολέα, ὅπου εἰσὶ τοποθετημένοι ἐπὶ τραπέζης οἱ πέντε ἄρτοι ὁ δὲ διὰκονος ἄρχεται ἐκ νέου τῶν αἰτήσεων: Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός κτλ. καὶ τελεῖται ἡ γνωστὴ τάξις τῆς 'Αρτοκλασίας.

Θεοτόκε Παρθένε ψαλλόμενον ύπὸ τοῦ κληρικοῦ ἐν τῇ ἀρτοκλασία

τηχος α΄. Κε

η με ε θε ε ο το ο κε ε ε Παρθε ε ε ε

νε q χαι αι αι ρε ε γγ Κε χα ρι τω με νη η η η Μαριι ι α η ο Κυυυυ υρι ι ο ος με τα σου η ευ λο ο ο ο γη με ε ε ε νη η Συ υ ε εν γυ υ υ ναι αι ξι ιι ι τι ι ι ι η και ευ λο ο ο γη η με ε ε νος ο κα αρ πο ο ος τη ης KOL OL  $\lambda$ L  $\alpha$ G  $\sigma$ OU qOO O O  $\tau$ L  $\Sigma$ W  $\tau$ N  $\eta$ ρα α ε ε ε τε ε κε ε ε ες τω ων ψυ χω ω ων η τω ων ψυ χω ων η χ μω – ω J.: U. τη ης κοι οι λι ι α ας σου χ ο ο ο ο ι τι κτλ. ώς ἄνω.

## Πλούσιοι ἐπτώχευσαν τὸ κλασσικὸν ἣχος βαρὺς Γα

Πλου σι οι ε πτω ω χευ σαν και ε πει να σαν το ος α γα θου το

## "Ετερον ήχος α' Κε (ώς πα)

η σον ται παν το ος α γα θου

### Έτερον ήχος βαρύς Ζω διατονικός

πτω χευσαν και επει να σαν οι δε

εκ ζη του ουν τες τον Κυ ρι ον κουκ ε λαττω θη
σον ται παν το ος α γα θουου ο

Μετά το τρίτον «πλούσιοι ἐπτώχευσαν» ψαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Β΄. χοροῦ, ἄρχεται εὐθὺς ὁ Α΄. χορὸς χορὸς ψάλλων τὰ ᾿Απόστιχα τῆς Έορτης. Δόξα της έορτης και νῦν Θεοτοκίον, ἐκ τοῦ μηναίου.

εκαν ή τελουμένη άγρυπνία τύχοι έν Σαββάτω έσπέρας, άρχίζει πάντοτε ὁ β΄. χορός τὰ "Αναστάσιμα "Απόστιχα ὡς καὶ τὸ Δόξα τῶν

'Αποστίχων ψάλλεται ὑπ' αθτοθ, ἐν οἱσδήποτε περιπτώσει.

Είς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν περί 'Αρτοκλασίας δὲον νὰ ληφθῆ ύπόψιν ύπὸ τοῦ Σεβαστοῦ μας Κλήρου καὶ ἡ ἑξῆς περίπτωσις: προκειμένου νὰ ψαλῆ το άργον δίχορον (ὀκτάηχον) «Θεοτόκε Παρθένε» οί ἱερεῖς, μετὰ τὸ ψαλλόμενον 'Απολυτίκιον τοῦ 'Αγίου ὡς ἀναφέρεται άνωτέρω, δὲν προσέρχονται πρὸς τέλεσιν τῆς 'Αρτοκλασίας, άλλ' εἰσέρχονται ἄπαντες εἰς το ἱερον Βῆμα, πλὴν τῶν ἑξαπτερύγων τὰ ὁποῖα ἵστανται πέριξ τῆς τραπέζης τῶν ἄρτων. "Όταν δὲ ὁ Β΄. χορός, πλησιάζει νὰ τελειώση τὸ τελευταῖον στίχον «"Οτι Σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν» τότε ἐξέρχονται ἄπαντες οἱ ἱερεῖς ἐνδεδυμένοι ὡς ἦσαν προηγουμένως, καὶ τελοῦν τὴν ᾿Αρτοκλασίαν ὁπότε μετὰ τὸ γ΄. Πλούσιοι ἐπτώχευσαν ψάλλονται τὰ ᾿Απόστιχα ὡς εἴπωμεν ἀνωτέρω. Ἡ τάξις αὕτη είναι ή ἀνέκαθεν Πατριαρχική, ἥτις τηρεῖται εἰς ὅλας τὰς Έκκλησίας τῆς Κων]πόλεως. Ένῶ εἰς τὰς ἐνταῦθα ἐκκλησίας, πρό παντός τῶν ᾿Αθηνῶν, ἐπεκράτησε ἀντικανονικῶς νὰ ψάλληται τὸ ἀργὸν Θεοτόκε Παρθένε τῆς ᾿Αρτοκλασίας, εἰς τὴν ἀπόλυτον τῶν πανηγυρικών έσπερινών καθ' ήν στιγμήν άναχωρεῖ ἄπαν Ἐκκλησίασμα (α).

Έν συνεχεία τῆς ἀκολουθίας, μετὰ τὸ Δόξα καὶ νῦν τῶν ᾿Αποστίχων, ὁ ἡγούμενος λέγει τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ὁ ἀναγνώστης ἱστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα λέγει : Ἦμήν, καὶ τὸ Τρισάγιον, ὁ ἱερεὺς ὅτι σοῦ ἐστίν, καὶ ψάλλονται ὑπ' ἀμφοτέρων τὼν χωρῶν τὰ ᾿Απολυτίκια καὶ τὸ Θεοτοκίον. Εἶτα γίνεται ἡ ᾿Απόλυσις ὑπὸ τοῦ ἱερέως, καὶ οὕτω λήγει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ μέχρι τῆς 12ης ὥρας, καὶ οὐχὶ πέραν αὐτῆς, διότι ή 1η ὥρα μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἀνήκει πλέον εἰς την άκολουθίαν του όρθρου και της Θείας Λειτουργίας της έπομένης ημέρας μέχρι τῆς 6 πρωϊνῆς ὥρας.

<sup>(</sup>α) Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐσπερινοῦ, ἐὰν ἡ ὥρα ἐπιτρέπει, ψάλλεται καὶ ή άκολουθία τῆς μικράς Παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου κατ' αὐτὴν δὲ ψάλλονται συνήθως και τα έξαποστειλάρια Απόστολοι έκ περάτων κτλ.

#### MEPOE TPITON

#### ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΟΡΘΡΟΥ

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἑσπερινοῦ κλείεται ἡ ὡραία Πύλη, σβήνονται καὶ πάλιν πάντα τὰ Φῶτα τοῦ Ναοῦ πλὴν τῶν κανδηλῶν τοῦ Τέμπλου καὶ ἐπικρατεῖ ἄκρα σιγὴ 4—5 λεπτῶν. Εἶτα ὁ ἱερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν ἐκ τῆς πλαγίας θύρας καὶ ἀνοίγων τὴν ὡραίαν Πύλην ἐκφωνεῖ: Δόξα τῆ ʿΑγία καὶ ὁμοουσίω καὶ Ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτω Τριάδι πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορὸς ᾿Αμήν.

Εὐθὺς δὲ ὁ ἡγούμενος ἀναγινώσκει κατανυκτυκῶς τὸν ἐξάψαλ μον ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ». (β)

"Αμα τῆ λήξει τοῦ ἐξαψάλμου, ὁ Διάκονος ἐξέρχεται τοῦ ἰεροῦ

<sup>(</sup>β) 'Ο 'Εξάψαλμος, έπειδή είναι ή πρώτη και σοβαρωτέρα προσευχή τῆς Ακολουθίας τοῦ "Ορθρου, δέον ν' ἀναγινώσκηται ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Ναοῦ, ἢ ὑπό τινος Κληρικοῦ, ὡς ὁρίζει τοῦτο καὶ ἡ Τυπικὴ διάταξις τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. 'Αναγινωσκομένου δὲ τοῦ 'Εξαψάλμου δὲον νὰ έπικρατεί: α) πλήρης σιγή καί β) δὲν ἐπιτρέπεται τὴν στιγμὴν ἐκείνην, οὐδὲ ή έλαχίστη κίνησις τῶν ἐκκλησιαζομένων, ὡς γίνεται καὶ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Συμφώνως τῆ τυπικῆ διατάξει ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ἐξαψάλμου ὑπὸ λαϊκῶν καὶ πρὸ παντὸς ὑπὸ μικρῶν παίδων οί όποιοι, κατά τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ, ποιοῦσιν ἄπειρα λάθη. Μεταξύ τῶν γενομένων παρατυπιῶν πολλάκις ἐν τῇ Ἐκκλησία είναι καὶ αί ἑξῆς : α) Εἰς τὸ τέλος του 'Εσπερινού πρό της ἀπολύσεως, τινές των Ιερέων μας, ἐπιβάλλουσιν εἰς τούς Ιεροψάλτας ἢ τυχόντας λαϊκούς νὰ λέγωσι τὴν εὐχήν: «Στερε ῶ σαι Κύριος τὴν ἀγίαν καὶ ἀμ ώμητον πίστιν» κτλ. Ἡ εὐχὴ αὕτη ἀνήκουσα μόνον είς τοὺς ἱερεῖς, ὓὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαγγελία αὐτῆς ὑπὸ λαϊκῶν ἐν τοιαύτη περιπτώσει, δύναται ό ίερευς νὰ προείπη τὴν εὐχὴν ταύτην καὶ ἐν συνεχεία νὰ κάμη τὴν κανονικὴν ἀπόλυσιν. Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ἐξαψάλμου ὑπὸ των [εροψαλτων, γίνεται πολλάκις κατ' άνάγκην μή ὑπάρχοντος ἑτέρου κληρικού. β) Κατά τήν Θείαν Λειτουργίαν, τὸ Σύμβολον ιῆς πίστεώς μας Πιστεύω ὅπερ, ἀπαραιτήτως δέον νὰ λέγηται ὑπὸ Κληρικοῦ, ἐπεκράτησε δυστυχῶς νὰ ἀπαγγέληται ὑπὸ τοῦ τυχόντος λαϊκοῦ.

καὶ ἐκφωνεῖ τὴν μεγάλην συναπτήν: οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουσιν ἐναλλάξ τὸ «Κύριε ἐλέησον» εἰς ἕκαστον εἰρηνικόν. Εἰς τὸ τέλος τῶν αἰτήσεων, είς άναγνώστης ίστάμονος είς τὸ μέσον τοῦ Σολέα καὶ προλέγων τὸ Κύριε Ἐλέησον 12 φοράς, τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν (τρὶς) ἄρχεται άναγινώσκων εὐκρινῶς τὸ α΄. Κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου τῆς τυχούσης ήμέρας (γ). Πληρουμένου τούτου, γίνεται μικρά αἴτησις καὶ μετά τὴν ἐκφώνησιν: «"Ότι σὸν τὸ Κράτος» οἱ χοροὶ ψάλλουσι τό, Θεὸς Κύριος (τετράκις) καὶ τὰ ᾿Απολυτίκια ὡς ἐψάλλησαν ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Είς τὸ τέλος τούτου, γίνεται πάλιν ή μικρὰ αἴτησις καὶ οἱ χοροι ψάλλουσι τὰ καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ έκ τοῦ Μηναίου (ἐὰν ὑπάρχουσιν). Ἐν συνεχεία ψάλλεται καὶ τὸ γ΄.

Κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου τῆς ἡμέρας.

Μετὰ τὴν λῆξιν τούτου, αὖθις ἡ μικρὰ αἵτησις καὶ ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν ὁ πολυελεος κατ' ἐκλογὴν τοῦ διευθύνοντος ἱεροψάλτου. Ἐν Δεσποτική Έορτή ή άλλου τινος Αγίου, ψάλλεται πολυέλεος «Δοῦλοι Κύριον» ήχος πλ α΄. Πέτρου Λαμπαδαρίου, ή ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλώνος Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος ἢ Γρηγορίου Πρωτοψάλτου πλ δ΄. «Δοῦλοι Κύριον» ἢ Θεοδώρου Φωκαέως ἦχος δ΄. Λέγετος ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ. Ἐν Θεομητορικῇ δὲ ἑορτῆ, ψάλλεται πολυέλεος Λόγον

<sup>(</sup>γ) Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας σημαίνει ὅτι, κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς Έκκλησίας, πρέπει καθ' έκάστην ήμέραν άναγινώσκονται δύο καθίσματα αὐτοῦ και τρὶα κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, τὰ ὁποῖα, ἐν 'Αγίω "Ορει, άναγινώσκονται καθ' εκάστην ήμέραν. 'Αλλαχοῦ δέ, ίδίως εἰς τὰς μεγαλουπόλεις, καταλιμπάνουσι το ψαλτήριον κατά τον έσπερινόν τοῦ Σαββάτου, ὅπερ είναι ἀπαραίτητον.

Κατά μέν, εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου δέον ν' ἀναγινώσκηται ὁλόκληρον το α΄ Κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου «Μακάριος 'Ανήρ» κατά δὲ εἰς τοὺς έσπερινούς τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἑορτῶν, ὡς καὶ τῶν ἑορταζομένων 'Αγίων άναγινώσκεται μόνον ή α' στάσις αὐτοῦ. 'Εὰν οἱ ἑσπερινοὶ τὼν έορτῶν τούτων τύχωσιν ἐν ἡμέρα Τρίτη ἢ Πέμπτη, ψαλτήριον οὐ στιχολογεῖται. Ο Χρυσόστομος Ίωάννης, περί τῶν ψαλμῶν τοῦ Προφητάνακτος Δαβίδ εἶπε: «Τό ψαλτήριον είναι το έγχειρίδιον παντός Χριστιανοῦ, μάλιστα δὲ τῶν Κληρικῶν» καὶ ἀλλαχοῦ λέγει: . «Ψαχαγωγούνται πάντες μετὰ πολλῆς τῆς προθυμίας, οἱ ἀναγινώσκοντες ὕμνους τῷ Θεῷ εὐαρέστους. Καθ' ἑστάστην ἡμέραν τὴσ καλὴν ταύτην ἐπιτελεῖν ὧλατρείαν» (Χρυσοστόμου έρμηνεία εἰς τὸε ψαλμόν ΜΑ΄). Διὰ ταῦτα, αἱ δύο μεγαλοπρεπέσταται Δοξολογίαι πρὸς τὸν Θεόν, ὁ Προοιμιακὸς ψαλμὸς τοῦ ἐσπερινοῦ «Εὐλόγει ή ψυχή μου τον Κύριον» κσὶ ὁ Ἐξάψαλμος τοῦ ὄρθρου «Δόξα έν ύψίστοις Θεῶ> δέον ν' ἀναγινώσκωνται κατανυκτικῶς ὑπὸ Κληρικῶν καὶ οὐχὶ ὑπὸ λαϊκῶν ὡς ἀναφέρωμεν τοῦτο καὶ ἀνωτέρω.

άγαθὸν ἦχος δ΄ Λέγετος ἐκ τοῦ Βου Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος ἢ ὁ

είς ήχον βαρύν Γεωργίου τοῦ Κρητός. (α)

Σημειωτέον ὅτι, εἰς τὸ τέλος οἱουδήποτε Πολυελέου, ὡς Δόξα καὶ νῦν ψάλλεται ἀπαραιτήτως. «Τὸν πατέρα προσκυνήσωμεν καὶ τὸν Υἱὸν δοξολογήσωμεν» (ἴδε τροπάρια Μακαρισμῶν ἐν τῇ Παρακλητικῇ τῆς Κυριακῆς Λειτουργίας ἦχος α΄) Μετὰ τὸν Πολυέλεον ψάλλεται ὑπὸ τοῦ β΄. χοροῦ τὸ κάθισμα τῆς γ΄. Στιχολογίας κι᾽ εὐθὺς ἄρχεται ὁ Α΄. χορὸς ψάλλων τὸ α΄. ἀντίφωνον τοῦ δ΄. ἤχουίβ) Ἐκ νεότητός μου πολλὰ πολεμεῖ μὲ πάθη (δἰς) ἐπίσης τὸ Οἱ μισοῦντες Σιὼν (δὶς) καὶ ἐν συνεχεία τὰ δύο τελευταῖα ἀνὰ μίαν ἤτοι : εἰς τὸ ἕν Δόξα Πατρί, ʿΑγίω Πνεύματι πᾶσα ψυχὴ καὶ εἰς τὸ τελευταῖον Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ ʿΑγίω Πνεύματι ἀναβλύξει καὶ τὸ ὑπάρχον προκείμενον (ἐν τῷ Μηναίῳ) ψαλλόμενον εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον. Εἶτα ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ : Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν! ὁ χορός:

Κι' εὐθὺς ὁ ἱερεύς : ὅτι "Αγιος εἶ ὁ Θεὸς ἤμῶν κλπ. ὁ χορος Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον (τρὶς ἴδε σελὶς 29) καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ "Ορθρου τῆς ἑορτῆς.

Μεθ' δ άναγινώσκεται δ Ν΄. Ψαλμός Έλέησόν με

ό Θεός κτλ. καὶ ψάλλονται τὰ παρόντα ἰδιόμελα εἰς ἢχον β΄.  $\overrightarrow{\Delta I}$ .

(α) "Αμα τῆ ἐνάρξει τοῦ ψαλλομένου Πολυελέου, ὁ Νεωκόρος θέτει εἰς μικρὰν κίνησιν κατὰ σειρὰν τοὺς πολυελέους τοῦ Κυρίως Ναοῦ.

β) Τὸ α΄. τοῦτο 'Αντίφωνον τοῦ δ΄. ἤχου «'Εκ νεότητός μου» ψάλλεται εὐθὺς μετὰ τὰ καθίσματα καθ' ὅλας τὰς ἑορτάς, πλὴν τῆς Κοριακῆς καθ' ἤν μετὰ τὰ καθίσματα ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα Εὐλογητάρια εἶτα ἡ μικρὰ αἴτησις κι' εὐθὺς συνεχίζουν οἱ ψάλται τὰ ἀντίφωνα τοῦ ἤχου, τὸ Προκείμενον καὶ τοὺς κανόνας μέχρι τῆς ςτ΄. ἀδη.

πλη η η θη των ε. μων ω ων εγ κλη μα α - α ει και εις τους αι ω ναςτωναι ω νων α κτλ. ώς ἄνω. α μη η ην Ταις τῆς Θεοτόκου.

Καὶ συνεχίζει ὁ Α΄. χορὸς τὸ ἰδιόμελον μετὰ τοῦ στίχου «Ἐλέησόν με ὁ Θεός». Ἐπειδὴ πολλαὶ ἀκολουθίαι Αγίων δὲν περιλαμβάνουσιν ἰδιόμελα μετὰ τὸν Ν΄. ψαλμόν, ἐγράψαμεν τὸ κατωτέρω, ἵνα ψάλληται εἰς μνήμην οἱουδήποτε Αγίου μὴ ἔχοντος ἰδιαίτερον ἰδιόμελον, μὲ τὴν ἀρχικὴν φράσιν «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ» Ἐὰν ὁ ἑορταζόμενος Ἅγιος τυγχάνει ἱερομάρτυς ἢ ὅσιος, ψάλλεται μὲ τὴν ἀρχικὴν φράσιν «"Οσιε πάτερ». Εἰς περίπτωσιν δὲ δύο ἢ τριῶν ἑορταζομένων Ἁγίων ψάλλεται τὸ δεύτερον «ἔξεχύθη ἡ χάρις» καὶ ἀντὶ τῆς φράσεως «"Οσιοι Πατέρες» λέγε «"Αγιοι πατέρες» εἰς ἀπλοὺς Μάρτυρας, εἰς δὲ ἱερομάρτυρας λέγε ὅσιοι πατέρες.

## 'Ιδιόμελον ἦχος πλ β΄. Πα

χ ιε Ε λε η μων ε λε η σον με ο Θε ος σος των οι κτιρ χ μων σου ε ξα α λει ει ψον η το α το α α μου α α α μου α α μου ο σι ι ε πα α

ου ου ου εις πα α σαν την γην ε ε ξηλ θεν ο ου ου ου α α—τερ φθο ο ογ γο ος των κα τωρ θω μα α α τω ω ω ων  $\frac{1}{\pi} + \frac{1}{\pi} = \frac{1}$ μων ευ ρεις μι σθο ον των κα μα α α τω ω ων σου ζί των δαι μο ο ο ο νω ων ω ω λε ε σας τα φα α α α α λα αγ γας ἢ των αγ μα α α τα η ων τον βι ον α με ε εμ πτω ως ε ε ζη η η λω ω ω ω σας ς παρ ρη σι αν ε ε χωνπρος Χρι στο ο ον το ον Θε ο ον dεί ρη η νη ην αι αι τη η σαι ς ται αις ψυ χαι αις η η η χμω ω ω ω ω ων ς

Καὶ ἕτερον ἰδιόμελον εἰς 'Αγίους ἢχος ὁ αὐτὸς

Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν: «Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου», εἰς τὸ τέλος αὐτῆς τὸ σύνηθες Κύριε ἐλέησον ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν ὡς ἐστι γεγραμμένον ἀνωτέρω (σελὶς 17): Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, «Ἦξει καὶ οἰκτιρμοῖς» ἄρχεται ὁ Α΄.χορὸς ψάλλων τὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου(α) (τῆς μικρᾶς παρακλήσεως Ύγρὰν διωδεύσας) εἰς δ΄ τροπάρια μετὰ στίχου «Ύπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» καὶ δ΄. τοῦ κανόνος τῆς τυχούσης ἑορτῆς ἐκ τοῦ Μηναίου.Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄. ἀδῆς γίνεται ἡ μικρὰ αἴτησις καὶ ψάλλει ὁ Β΄. χορὸς τὸ κάθισμα τῆς γ΄. ἀδῆς ἐκ τοῦ Μη-

<sup>(</sup>γ) 'Εν τῆ ἀρχῆ τοῦ α' Κανόνος ψάλλεται πάντοτοτε ὁ εἰρμὸς αὐτοῦ ἄ-νευ στίχου, ὅστις προψάλλεται μόνον εἰς τὰ λοιπὰ τροπάρια τῶν κανόνων. 'Ο μικρὸς παρακλητικὸς κανών τῆς Θεοτόκου, προηγεῖται πάντοτε καθ' ὅλας τὰς μνήμας τῶν 'Αγίων ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχει ἰδιαίτερος κανών τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ Μηνιαίῳ.

ναίου, μετὰ τοῦ Θεοτοκίου. Ἐὰν ἡ ὥρα ἐπιτρέπει. συνεχίζεται ὁ Κανῶν μέχρι τῆς ἕκτης ἀδῆς, ἐὰν ὅχι. μετὰ τὸ Θεοτοκίον ὁ Α΄. χορὸς ποιεῖ τέλος καὶ γίνεται ἡ μικρὰ αἴτησις. Εἶτα ἀναγινώσκονται ἑκ τοῦ Μηνιαίου, τὸ Κοντάκιον, ὁ Οἶκος καὶ τὸ Συναξάριον κ᾽ εὐθὺς ψάλλονται αἱ Καταβασίαι (β) εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα ὑπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν χορῶν, ἡ α΄ καὶ ἡ γ΄ ἀδή, αἱ δὲ λοιπαὶ ψάλλονται εἰς τὰ ἀναλόγιά των. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου, ἡ τάξις αὕτη γίνεται πλὴν Κυριακῆς.

'Εὰν τύχοι ἑορτὴ ἐν Κυριακῆ, προηγοῦνται πάντα τ' ἀναστάσιμα ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μετά τὰ καθίσματα ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα «Εὐλογητάρια» εἰς τὸ τέλος αὐτῶν γίνονται μικρὰ αἴτησις καὶ ἀναγινώσκεται ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου εἶτα ψάλλονται οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου κατὰ σειρὰν τὰ ἀντίφωνα, τὸ προκείμενον καὶ ἀκολούθως ψάλλεται ὁ ἀναστάσει σου Κύριε» καὶ ὁ Κανών ἐκ τοῦ στίχου «Δόξα τῆ ἀγία ἀναστάσει σου Κύριε» καὶ ὁ Κανών ἐκ τοῦ Μηναίου τῆς τυχούσης ἑορτῆς μετὰ τοῦ στίχου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ πρεσβεύσατε κτλ. ἀλπὸ γ΄. ὡδῆς ψάλλεται τὸ Κάθισμα τοῦ Ἁγίου καὶ τὸ Θεοτοκίον ὑπὸ τοῦ α΄ χοροῦ μετὰ τοῦ Δόξα Πατρὶ καὶ νῦν ἐν ἰσοφωνία. ἀλρὰ ἕκτης ώδῆς ἀναγινώσκονται τὸ ἀναστάσιμον Κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον ἐκ τοῦ Μηναίου. Εἶτα ψάλλονται αἱ Καταβασίαι μέχρι τῆς Η΄. ὡδῆς, καὶ ἄρχεται ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου οὕτως : Μετὰ τὸ τέλος τῆς Η΄. ὡδῆς, ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ : Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν ὁ χορός τὸ Κύριε ἐλέησον ἐν ἰσοφωνία, ὁ ἱερεύς : "Ότι Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν Ἁγίοις καὶ ἐπαναπαύῃ κτλ.ὸ α΄.χόρος

τὸ  $^{\circ}$ Αμὴν καὶ ψάλλει τὸ παρὸν «πᾶσα πνοὴ» εἰς ῆχον β΄.  $\overset{-\bullet}{\Delta I}$ .

<sup>(</sup>β) Τινὲς τῶν χοροστατούντων ᾿Αρχιερέων μας ἐπιθυμοῦσι πολλάκις νὰ ψάλλωοι τὰς Καταβαοίας οὕτως ἢ ἄλλως. ᾿Αλλὰ καλὸν θὰ εἴναι, οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ τάς ψάλλωσι νὰ ἀποφεύγωσι τὴν συνήθειαν ταύτην χάριν τῆς γενικῆς άρμονίας. Ἐκ τῆς πολυετοῦς ἡμῶν πείρας ἐν τῷ στασιδίω εἴδομεν πολλάκις ὅτι πολλοί ἐκ τῶν χοροστατούντων ᾿Αρχιερέων οἱ ὁποῖοι εἴθισται νὰ ψάλλωσι τήν Θ΄ ἀδὴν «Τὴν τιμιωτέραν καὶ τὰ ἐξαποστειλάρια, παρεχώρουν ταῦτα εἰς ἡμᾶς πρὸς τελειωτέραν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

Τὸ αὐτὸ ὁ β΄ χορός, καὶ ὁ α΄ χορὸς ψάλλει τὸ τρίτον:

Ο Διάκονος: «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ 'Αγίου Εὐαγγελίου, Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύσωμεν». 'Ο χορός, Κύριε 'Ελέησον (τρὶς) ἀπλῶς εἰς κάτω ἰσοφωνίαν. 'Ο δὲ Διάκονος ἐξακολουθεῖ: Σοφία, ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ 'Αγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα ὁ 'Ιερ. Εἰρήνη πᾶσι καὶ εὐλογεῖ ἀπὸ τῆς 'Ωραίας Πύλης τὸ 'Εκκλησίασμα' ὁ χορός, Καὶ τῷ πνεύματί σου' ὁ 'Ιερ. ἐκ τοῦ κατὰ... 'Ιωάννην ἢ Λουκᾶν ἢ Μάρκον ἢ Ματθαῖον 'Αγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα, Πρόσχωμεν. ὁ χορός, «Δόξα σοι Κύριε Δόξα σοι» ἐν ἰσοφωνία καὶ ἀναγινώσκεται δι' ἐμμελοῦς καὶ καθαρᾶς ἀπαγγελίας τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Εἰς τὸ τέλος τούτου ὁ χορὸς ψάλλει τὸ «Δόξα σοι Κύριε Δόξα σοι» συντόμως οὕτως:

Εὐθὺς ὁ Προϊστάμενος λέγει τὸ «᾿Ανάστασιν Χριστοῦ» (χῦμα) μεθ' ὅ οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὸν Ν΄ (50) ψαλμόν. Εἰς τὸν στὶχον Ἰδοὸ γὰρ ἀλήθειαν ἡγάπησας, ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ 'Ιεροῦ Εὐαγγελίου καὶ ἴσταται ἐν τῷ Σολέα παρὰ τὸν θρόνον ὁ δὲ ᾿Αρχιερεὺς (ἐάν χοροστατεῖ), ἢ ὁ 'Ηγούμενος ἀπὸ τοῦ παραθρονίου κατέρχεται καὶ ἀσπάζεται τὸ 'Ιερὸν Εὐαγγέλιον' ἐν συνεχεία προσέρχεται καὶ ἄπαν τὸ Ἐκκλησίασμα κατὰ σειρὰν ἀθορύβως καὶ ἀσπάζεται τοῦτο μὲ τάξιν καὶ εὐλάβειαν. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀσπασμοῦ τούτου, ὁ ἱερεὺς μεταβαίνει καὶ τοποθετεῖ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς τὸ πρῶτον προσκυνητάριον τοῦ Κυρίως Ναοῦ πλησίον τῆς εἰσόδου. Κατὰ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ 'Ιεροῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τοῦ χοροστατοῦντος ᾿Αρχιερέως, ὁ β΄ χορὸς ψάλλει «Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν» ἀργῶς οὕτως:

σα φιι ι α – ας σου ε δη η η λω ω σα α ας μοι ¨

Μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν, ὁ Α΄. χορὸς ψάλλει τὸ παρὸν εἰς πολλὰ ἔτη, εἰς ἢχον β΄ Δι.

ıΰ

:L

"Αμα τῆ ἀνόδω τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὸν θρόνον, ὁ α΄ χορὸς συνεχίζει ψάλλων τὸν στίχον τοῦ Ν. ψαλμοῦ «Ραντιεῖς με» κτλ. Μετά τὸ πέρας τούτου ψάλλονται ὑπὸ τῶν χορῶν Δόξα πατρὶ. «Ταῖς τῶν 'Αποστόλων» Καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκου, ὡς γράφομεν ταῦτα ἀνωτέρω (σελὶς 25). Τὸ δὲ τρίτον ἰδιόμελον μετὰ στὶχου «Ἑλέησόν με ὁ Θεὸς» ψάλλεται κατὰ τὰς Κυριακὰς ὁμοίως εἰς β΄ ἦχον οὕτως:

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς «Σῶσον ὁ Θεὸς τόν Λαόν σου» καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τοῦ Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν άμαρτωλῶν δεομένων σου καὶ ἐλέησον
ἡμᾶς. Οἱ χοροὶ ψάλλουσι τετράκις τὸ Κύριε ἐλέησον ἀνὰ τρία ὡς εἶναι γεγραμμένα ἀνωτέρω. Οἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, κ' εὐθὺς ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ: Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ
Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνομεν οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουσιν εἰς τὸν
ἦχον τῶν Καταβασιῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβὶμ» κτλ. προαπαγγέλλοντες εἰς αὐτὸ μελωδικῶς ἐν ἰσοφωνία τῆς βάσεως τοῦ ἢχου καὶ
ἀνὰ ἕνα στίχον τῆς Θ΄ ἀδῆς τῆς Θεοτόκου.

Α΄) Μεγαλύνει ή ψυχή μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμα μου ἐπὶ τῷ  $\Theta$ εῷ τῷ  $\Sigma$ ωτῆρι μου. «Τὴν τιμιωτέραν» κτλ.

Β΄) "Οτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ ἰδοὺ γὰς ἀπὸ

τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί. «Τὴν τιμιωτέραν» κτλ.

Γ΄) "Ότι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός καὶ "Αγιον τὸ ὄνομα αὖτοῦ καὶ τὸ ἔλεος αὖτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις αὖτόν, κτλ.

 $\Delta'$ ) Έποίησε κράτος ἐν βοαχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν, κτλ.

Ε΄) Καθείλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς πεινῶντας ἐ-

νέπλησεν ἄγαθῶν καὶ πλουνοῦντας ἔξαπέστειλε κενούς, κτλ.

ΣΤ΄) 'Αντελάβετο 'Ισοαηλ παιδός αὐτοῦ, μνησθηναι ἐλέους, καθώς ἐλάλησε ποὸς τοὺς ποτέρας ἡμῶν, τῷ 'Αβοαάμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰῶνος. Τὴν τιμιωτέραν κτλ,

Καὶ ἀκολούθως ψάλλεται ἡ Θ΄. 'Ωδὴ τῶν Καταβασιῶν. (γ) Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν αἴτησιν ἔτι καὶ ἔτι, καὶ τὴν ἐκφώνησιν: "Ότι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν κτλ. Οἱ δὲ χορυὶ ψάλλουσι 'Ά-

γ) Κατὰ τὰς Δεσποτικάς καὶ Θεομητορικὰς ἑορτά, ἀντὶ Τήν τιμιωτέραν, ψάλλεται πάντοτε ἡ Θ΄ ἀδὴ τοῦ Κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν τροπαρίων εἰς ἑξ ἢ ὀκτώ.

μήν, "Αγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» δίς, εἶτα τὸ τρίτον «Ύψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τροσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν Αὐτοῦ» ὁ β΄ χορὸς τὴν κατάληξιν ὅτι "Αγιος ἐστι» καὶ ἀκολούθως ὁ α΄ χορὸς τὸ ἀναστάσιμον ἐξαποστειλάριον (δ) (τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίογ τῆς τυχούσης Κυριακῆς) μετὰ τοῦ Θεοτοκίου. Ἐὰν ὁ τυχὼν "Αγιος ἔχει Εξαποστειλάριον, ψάλλονται μετὰ τὸ 'Αναστάσιμον τὸ τοῦ 'Αγίου καὶ τὸ Θεοτοκίον αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα ψάλλονται οἱ Αἶνοι' ὁ α΄ χορὸς «Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον, αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις, Σοῖ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ» ' ὁ β΄ χορός, «Αἰνεῖται αὐτὸν πάντες οἱ "Αγγελοι αὐτοῦ, Αἰνεῖτε αὐτὸν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις αὐτοῦ, Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ καὶ ἐν συνεχεία δὲ ψάλ λονται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν τὰ ὀκτὰ ΄Αναστάσιμα Στιχηρὰ τῶν Αἴνων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν ἐφεξῆς στίχων.

Α΄) Τοῦ ποιεῖσαι ἐν αὐτοῖς κοῖμα ἔγγραπτον, Δόξα αὕτη ἔσται πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτου.

Β΄) Αινειται τὸν Θεὸν ἐν τοῖς 'Αγίοις αὐτου, αινειτε αὐτὸν ἐν στερεώ-

ματι τῆς δυνάμεως αὐτου.

Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυνασττίαις αὐτου, αἰνεῖτε αὐτόν, κατὰ τὸ πλῆ

θος τῆς μεγαλωσύνης αὐτου.

 $\Delta'$ ) Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ήχ $\phi$  σάλτιγγος, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρί $\phi$  καὶ κιθάρ $\phi$ .

δ) 'Εάν χοροστατή άρχιερεύς και μέλλει νά λειτουργήση, πρό τής έκφωνήσεως τοῦ ໂερέως ὅτι σὲ αἰνοῦσι, ἐξέρχονται δύο Διάκονοι (ἐὰν ὑπάρχουσι) ἢ εῖς ἐξ αὐτῶν καὶ ὁ ἕτερος ἀναγνώστης ἐνδεδυμένος στιχάριον καὶ κρατοῦντες τὰ δικηροτρίκηρα τοῦ ᾿Αρχιερέως τῆ συνοδεία καὶ Ιερέων, ἵστανται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ θρόνου κατά τὰ πρεσβεῖα ἕκαστος, δηλαδή οἱ παλαιότεροι δεξιά καὶ οἱ νεώτεροι ἀριστερά. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ δυὸ καλλίφωνοι παῖδες ἐνδεδυμένοι Ράσα κρατοθντες το βιβλίον τῆς ψαλμοδίας ἵστανται δεξιά καὶ άρι. στερά μίαν βαθμίδα κάτω τοῦ θρόνου πλησίον τοῦ 'Αρχιερέως, ὅστις ψάλλει τὸ ἐξαποστειλὰριον τὸ ὁποῖον εῖς ἐξ αὐτῶν κανοναρχεῖ ἐμμελῶς. Τὸ β΄ ἐξαποστειλάριον ψάλλων ὁ άριστερὸς [εροψάλτης κατέρχεται τοῦ στασιδίου του. Είς τὸ τέλος τῶν ἐξαποστειλαρίων κατέρχονται εὐθὺς οἱ δύο κανονάρχαι καὶ ίστάμενοι είς το μέσον ἀπέναντι τοῦ ἀρχιερέως ἐκφωνεῖ ὁ εῖς ἐμμελῶς : «Κέλευσον Δέσποτα "Αγιε ήχος (τάδε) καὶ ὁ Α' χορὸς ψάλλει τὸ «Πᾶσα πνοή». μετά τοῦ «Αἰνεῖτε», ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ, μεθ' ὁ ἄρχεται ὁ α΄ χορὸς ψαλλων άργῶς τὸ ἀρχαῖον «Τὸν Δεσπότην» ὁ δὲ ἀρχιερεὺς κατέρχεται καὶ προσκυνεί κατά σειράν τὰς 'Αγίας εἰκόνας καὶ εἶτα εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα. 'Αφοῦ δὲ ἐνδυθεῖ τὴν ἀρχιερατικήν στολὴν ἐξέρχεται μεγαλοπρεπῶς μεθ' ὅλου τοῦ Κλήρου ἄμα τῆ ἐνάρξει τῆς Δοξολογίας, καὶ ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ θρόνου.

 ${\bf E}'$  Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάν ${\bf \phi}$  καὶ χορ ${\bf \tilde{\omega}}$ , Αἰνεῖται αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάν ${\bf \phi}$ .

 $\Sigma T'$ ) Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν βυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ, πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Ζ΄) Ανάστηθι, Κύριε δ Θεός μου, ύψωθήτω ή χείο σου,μη ἐπιλάθη τῶν

πενήτων σου είς τέλος.

Η΄) Έξολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλη καρδία μου διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.

Εἰς τὸν ἀσπασμὸν τῶν εἰκόνων τοῦ Τέμπλου ὑπὸ τοῦ ᾿Αρχιερέως μέλλοντος νὰ λειτουργήσῃ μετὰ τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ Αἰνεῖτε, εὐθὺς ἄρχεται ὁ Α΄ χορὸς ψάλλων ἀργῶς τὸ παρὸν ἦχος βαρὺς Ζω διατονικός

Καὶ εὐλογῶν ὁ ᾿Αρχιερεύς, ψάλλει ὁ Β΄ χορὸς τὸ εἰς πολλὰ ἔτη εἰς τὴν βάσιν νῆς καταλήξεως τοῦ φύλαττε.

'Εὰν ὁ "Αγιος ἔχει Αἴνους, ψάλλονται 'Αναστάσιμα στιχηρὰ δ' καὶ τοῦ 'Αγίου δ'. 'Εὰν δὲ δὲν ὑπάρχουσι τροπάρια τῶν Αἴνων αὐτοῦ, τότε ψάλλονται τὰ τοῦ 'Εσπερινοῦ "Οταν πρόκειται νὰ ἑορτασθῃ ὁ τυχὼν "Αγιος προλέγονται, στίχοι αὐτοῦ κατάλληλοι οἱ ὁποῖοι εὑρίσκωνται συνήθως εἰς τὰ στιχηρὰ τῶν 'Αποστίχων τοῦ 'Εσπερινοῦ ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα Δόξα τὸ 'Εωθινὸν τῆς Κυριακῆς, καὶ νῦν 'Υπερευλογημένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε (α) κτλ. καὶ ψάλλεται ἡ Μεγάλη Δοξολογία Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ Φῶς εἰς τὸν ἦχον τοῦ Δοξαστικοῦ. Εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ψάλλεται ὑπὸ τοῦ β΄χοροῦ τό, «Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν ἄσωμεν τῷ 'Αναστάντι ἐκ τάφου καὶ ἀργηγῶ τῆς ζωῆς ἡμῶν καθελὼν γὰρ τῷ θανάτῳ τὸν θάνατον, τὸ νῖκος ἔδωκεν ἡμῖν καὶ τὸ μέγα ἔλεος» εἰς ἦχου β΄ πάντοτε ὡς εἶναι καθιερωμένον νὰ ψάλληται τοῦτο ἐν τῆ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησία. 'Εν ἄλλαις 'Εκκλησίαις ὅμως εἴθισται νὰ ψάλληται τοῦτο καὶ κατ' ἦχον συμφώνως τῆ ψαλλομένη Δοξαλογία.

<sup>(</sup>α) Εἰς τὸ Θεοτοκίον τοῦτο ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις Θεοτόκε Παρθένε τινὲς τῶν ἱεροψαλτῶν προσθέτουν κακῶς καὶ τὴν λέξιν 'Y  $\mu$   $\nu$  ο  $\bar{\nu}$   $\mu$   $\nu$  ο  $\bar{\nu}$  τις εἶναι περιττὴ κόσον συντακτικῶς ὅσον καὶ ποιητικῶς.

Σημειωτέον ὅτι ἐν οἱαδήποτε ἑορτῆ πλὴν Κυριακῆς, μετὰ τὴν Δοξολογίαν ψάλλεται εὐθὺς τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς, ἀντὶ τοῦ «Σήμερον σωτηρία». Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπισφραγίζεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ ἄρχεται ἡ Θ. Λειτουργία.

# Σήμερον Σωτηρία ήχος β΄ Δι

Ση με ρον σω τη ρι α τω κο σμω γε ε γο νεν  $\frac{\Delta}{2}$  α σω μεν τω α να σταν τι εκ ταφου και αρ χη η  $\frac{\delta}{2}$  γω της ζω η ης η μων  $\frac{\delta}{2}$  κα θε λων γαρ τω θα να το τον θα α να τον  $\frac{\Delta}{2}$  τε νι κος ε δω κεν η μιν  $\frac{\Delta}{2}$  και το με γα χ ε λε ο ο ος  $\frac{\Delta}{2}$ 

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΡΘΡΟΥ

#### MEPOE TETAPTON

#### Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Διάκονος ἱστάμενος εἰς τὴν συνήθη θέσίν του ἐκφωνεῖ: Εὐλόγησιν Δέσποτα: ὁ ἱερεύς: Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς κλπ. ὁ χορὸς ἐπάδει τὸ 'Αμήν, ἁπλῶς' ὁ δὲ Διάκονος συνεχίζων τὴν Μεγάλην συναπτήν, οἱ χοροὶ ψάλλουσιν ἐν ἑκάστῃ αἰτήσει τὰ παρόντα Κύριε Ἐλέησον ἦχος λπ δ΄. Νη.

"Ετερα ήχος λα α΄ Πα

Μετά τὰ εἰρηνικὰ ἡ ἐκφώνησις: "Ότι πρέπε. σοι πᾶσα δόξα τιμη καὶ προσκύνησις κτλ. ψάλλονται τ' 'Αντίφωνα. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς (τρὶς) μετὰ τῶν στίχων τοὺς ὁποίους προλέγει ὁ κανονάρχης ἐν ἰσοφωνία τοῦ ἤχου. Εἶτα ἡ μικρὰ αἴτησις καὶ ἄρχεται ὁ β΄χορὸς τὸ δεύτερον 'Αντίφωνοι (α), Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ ὁ ἐν 'Αγίοις θαυμαστὸς (β) ψάλλοντας σοι 'Αλληλούῖα (τρίς), ὁ Α΄, χορὸς Δόξα πατρὶ ἐν ἰσοφωνία, ὁ β΄ χορὸς καὶ νῦν καὶ ἀεὶ ὁ Μονογενής Υἰός καὶ ποιεῖ τέλος. 'Ο ἱερειὸς αὖθις τὴν μικρὰν αἴτησιν καὶ ἄρχεται ὁ Α΄ χορὸς ψάλλων τό 'Απολυτίκιον τῆς 'Εορτῆς δὶς ἢ τρίς, μέχρις ὅτου καταφθάση ἐν τῷ Σολέα ἡ εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου προπορευομένων τῶν ἑξαπτερύγων ὁ δὲ διάκονος ὑψώνων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐκφωνεῖ «Σοφία ὀρθοί» οὕτως:

<sup>(</sup>α) Κατά τὴν Τυπικὴν διάταξιν τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἑκάστην Κυριακήν, ἀντὶ τῶν ἀντιφώνων, δέον νὰ ψάλλωνται τὰ Τυπικά« Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» εἰς ἦχον πλ. δ' (ἴδε ὡρολόγιον τὸ Μέγα καὶ οἱ Μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου μετὰ τῶν 8'Αναστασίμων τροπαρίων ἢ δ' ἐξ αὐτῶν καὶ δ' τροπάρια ἐκ τῆς ΣΤ' ὡδῆς τοῦ Κανόνος τῆς τυχούσης ἐορτῆς. ἀλλὰ χάριν συντομίας παραλείπονται ταῦτα καὶ ψάλλονται ἀπ' εὐθείας τ" Αντὶφωνα. Κατὰ τὰς Κυριακὰς ὅμως τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς δέον νὰ ψάλλωνται ἀπαραιτήτως τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουσιν ἐν τῆ Θεία λειτουργία ἰδιαιτέράν κατάνυξιν.

<sup>(</sup>β) Κατὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς ψάλλεται ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. "Οταν τύχοι Θεομητορικὴ Ἑορτὴ ἐν Κυριακῆ, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἀποδοσιν τῆς Ἑορτῆς, μετὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ β΄ ἀντίφωνον ψάλλεται ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν. Ἐν ἄλλη δὲ ἡμέρα πλὴν Κυριακῆς ψάλλεται ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός. "Ολαι αὐταὶ αὶ περιπτώσεις ὑπάρχουσι λεπτομερῶς ἐν ταῖς Τυπικαῖς διατάξεσι τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας (ἴδε Τυπικὸν σελὶς 31).

Κι' εὐθὺς ψάλλλεται ὑπὸ τοῦ Κλήρου τὸ παρὸν Δεῦτε προσκυνή-σωμεν.

1

ΰ

Εὐθὺς ἐπαναλαμβάνεται τὸ Σῶσον ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ. Ἐν συνεχεία δὲ ψάλλουσιν ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ βήματος τὸ ᾿Απολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς ἢ τὸ ᾿Αναστάσιμον τοῦ ἤχου, ἐὰν τύχοι Κυριακή, ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Α΄ χοροῦ, ὑπὸ δὲ τοῦ β΄ χοροῦ ψάλλεται τὸ τῆς Ἑορτῆς ἐὰν ὑπάρχει, ἢ τοῦ ʿΑγίου τοῦ Ναοῦ. Ἐὰν ὅμως τελεῖται μνημόσυνον, προηγεῖται ἀπὸ τοῦ Βήματος τὸ Μνήσθητι Κύριε καὶ εἶτα τὸ τοῦ ʿΑγίου τοῦ Ναοῦ κι᾽ εὐθὺς ψάλλεται τὸ Κοντάκιον πάντοτε ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ. Ὅταν ὅμως γίνεται συλλείτουργον ψάλλεται ἀπὸ Βήματος τὸ Κοντάκιον τοῦ ὁποίου τὸ τέλος λαμβάνει ὁ β΄ χορός.

³Ακολούθως ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ : ὅτι "Αγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ Σοὶ τὸν Τρισάγιον ὕμνον ἀναπέμπομεν(ἢ ἀναμέλπομεν) τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἰῷ καὶ τῷ 'Αγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ὁ χορὸς ³Αμήν, κι εὐθὺς ψάλλεται τὸ Τρισάγιον τοῦ 'Αποστόλου μετὰ τοῦ Δύναμις, μεθ' ὃ ψάλλεται ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ Βασιλέως εἶτα ὁ 'Απόστολος, τὸ 'Αλληλούῖα ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ εἰς ἦ-χον β΄ Δι οὕτως :

Εὐθὺς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ Δόξα σοι Κύριε, εἰς ἦχον δ΄. Δι

Ύπάρχοντος 'Αρχιερέως ψάλλεται το παρόν.

# $V_{\Delta} = \sum_{\epsilon} \sum_{\sigma \pi o \cdot o} \sum_{\tau \alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\alpha} V_{\alpha} = \sum_{\epsilon} \sum_{\sigma \pi o \cdot o} \sum_{\tau \alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\sigma \pi o \cdot o} \sum_{\sigma \alpha} \sum_{\alpha} \sum_{\alpha}$

Μεθ' δ συνεχίζεται ή γνωστή τάξις τῆς Θείας Λειτουργίας ἤτοι: ψάλλεται ἱεροπρεπῶς ὁ Χερουβικὸς ὕμνος, ὡς τὸν Βασιλέα κ.τ.λ. ὁ δὲ Διάκονος ἐξέρχεται τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καὶ ἱστάμενος εἰς τὴν συνήθη θέσιν τοῦ ἐκφωνεῖ:

«Πληρώσωμεν την δέησιν ήμων τῷ Κυρίῳ. 'Ο χορὸς Κύριε ἐλέησον.

«Ύπερ των προτεθέντων τιμίων Δώρων κ.τ.λ. » »

«Ύπὲρ τοῦ άγίου οἴκου τούτου, κ.τ.λ. » »

«Ύπὲρ τοῦ ρυσθηναι ήμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως κ.τ.λ. Καὶ συνεχίζων λέγει:

«'Αντιλαβοῦ σῶσον ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῆ σῆ

χάριτι. 'Ο χορὸς 'Αμήν.

«Την ημέραν πᾶσαν, τελείαν κ.τ.λ. 'Ο χορὸς Παράσχου Κύριε.

«"Αγγελον είρήνης, πιστόν όδηγόν κ.τ.λ. » »

«Συγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν άμαρτιῶν κ.τ.λ. » » »

«Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα κ.τ.λ. » » » «Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν κ.λ.π.» » »

«Χριστιανά τά τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν κ.τ.λ. » » »

Ψάλλονται δὲ τὰ παρόντα ἦχος λ δ΄. Νη

Πα ρα α σχου Κυ υ ρι ε δι Πα ρα α α σχου Κυ υ ρι ε λ Πα ρα α α σχου Κυ υ ρι ε λ Πα ρα α α σχου Κυ υ ρι ε λ

<sup>(</sup>α) Τά ἀνωτέρω τρία κλασσικά μέλη: Τὸ ᾿Αλληλούια, Τὸ Δόξά σοι Κύριε καὶ τὸ εἰς πολλά ἔτη, ἐγράψαμεν ἵνα διατηρηθῆ ἡ ἁρχαία παράδοσις αὐτῶν διότι πολλοὶ ἐκ τῶν ἱεροψαλτῶν ψάλλουσιν ταῦτα κατὰ βούλησίν των.

Πα ρα ασχου Κυ υ ρι ε δ Πα ρα ασχου Κυ υ υ ρι ε δ

"Ετερα εἰς ἣχον λα α΄. Πα

Πα ρα α α σχου Κυ υ ρι ε τη
Πα ρα α σχου Κυ υ υ ρι ε τη
Πα ρα α σχου Κυ υ υ ρι ε τη
Πα ρα α σχου Κυ υ υ ρι ε τη
Πα ρα α σχου Κυ υ υ ρι ε τη
Πα ρα σχου Κυ υ υ ρι ε τη
Πα ρα σχου Κυ υ υ ρι ε τη

'Ακολούθως ψάλλονται τὰ Λειτουργικὰ ἐν ἰσοφωνία ἐμελλῶς κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Εὐαγγελίου. Τὰ Λειτουργικὰ ταῦτα, ὅντα ἀρχαῖα παράδοσις ἐν τῆ Ἐκκλησία, εἶναι τὰ μόνα ψαλλόμενα ἄχρι σήμερον ἐν τῷ Πανσέπτῳ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς καὶ τὸ καθιερωθὲν ἐν αὐτῷ εἰς ἢχον β΄. ἄξιον ἐστιν Γρηγορίου Πρωτοψάλτου (τὸ λεγόμενον συνηθισμένον).

<sup>(</sup>δ) Εἰς ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω αἰτήσεων ὁ χορὸς δέον νὰ ἐπάδη τὸ Παράσ χου Κύριε ἀπαξκαὶ οὐχὶ (τρὶς) ὡς γίνεται εἰς τὸ Κύριε Ἐλέη σον ὅπερ, εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἀπαγγέλἐται τρίς, πεντάκις, δεκάκις, καὶ τεσσαρακοντάκις ὡς ὁρίζει τοῦτο καὶ ἡ τυπικὴ διάταξις τῆς Ἐκκλησίας. ᾿Απόδειξις, δὲ τούτου εἰναι ὅτι, οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν διδάσκαλοι, μᾶς παρέδωκαν πολλὰ ἀργὰ Κύριε Ἐλέησον κατ' ῆχον ἀνὰ τρία, ἀλλά. Παράσχου ο Κύριε ἀνὰ τρία ἀργόν, οὐδὲν μᾶς παρέδωκαν, θεωρήσαντες τοῦτο ἀνάρμοστον ἐν τῆ Ἐκκλησία. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἐγράψαμεν τὴν παρατήρησιν ταύτην ὡς ἀπαραίτητον, διότι, τινὲς τῶν ἰεροψαλνῶν μὴ γνωρίζοντες τὴν σημασίαν καὶ τὴν διαφαράν τοῦ πρώτου ἀπὸ τοῦ δευτέρου, υἰοθετοῦν ἀπερισκέπτως μίαν ἀπομίμησιν τοῦ εἰς ῆχον α΄. Κύριε Ἐλέησον Θ. Φωκαέως Πὰράσλιζει φοβερὰν τραγελαφικότητα.

Συνεχίζοντες τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἔργων μας, θὰ φέρωμεν προσεχῶς εἰς φῶς, σειρὰν Χερουβικῶν ἀργοσυντόμων, Λειτουργικῶν καὶ "Αξιον ἐστιν, ὡς καὶ σειρὰν Κοινωνικῶν τῶν Κυριακῶν καὶ διαφόρων ἑορτῶν.

"Απαντα τὰ ἐκτυπωθέντα καὶ ἐκτυπούμενα ἔργα ἡμῶν, φέρουσι τὸν γενικὸν τίτλον: Ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ. Διότι περιέχουσι ταῦτα τὸν γνήσιον πλοῦτον τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς Τέχνης ἥτις, δυστυχῶς ἔχει διαστραφεῖ ἀπὸ ἐτῶν, ὑπὸ παλλῶν ἐκδοτῶν διαφόρων μουσικῶν βιβλίων, περιεχόντων τὴν ἀτομικήν των τεχνοτροπίαν.

Διὰ ταθτα προέβημεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἔργων ἡμῶν εἰς τὰ δποῖα διατηροθμεν ὅλην τὴν κλασσικότητα τῶν ἀρχαίων μελωδημάτων,
τὰ ὁποῖα φέρουσι τὴν σφραγῖδα τῆς ἱεροπρεπείας καὶ τὴν ἀπαράμιλλον μουσικὴν τέχνην τῶν Βυζαντινῶν Μουσικοδιδασκάλων.

# Εἴδομεν τὸ Φῶς ἦχος β΄ Δι (α)

χ Ει δο μεν το φως το αλη θι νον  $\frac{\Delta}{2}$  ε λαβομεν πνευ μα ε που ρα ανι ον  $\frac{2}{2}$  ευ ρο μεν πι στιν α λη θη  $\frac{\Delta}{2}$  α δι αι ρε τον  $\frac{\Delta}{2}$  το αδαπροσκυνουν τες  $\frac{\Delta}{2}$  αυ τη γαρ η χ μας ε σω σε ε ε ε εν

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου Ἦχος β΄ Δι

<sup>(</sup>α) Το εἴδομεν το φῶς καὶ το Εἴη το "Ονομα Κυρίου ψαλλόμενα εἰς ἄλ- λον ἢχον ὡς συνηθίζουν τινες τῶν ἱεροψαλτῶν χάνουσι ταῦτα ὅλην τὴν ἀρμό- ζουσαν ἱεροπρέπειαν ἐν τῇ Ἐκκλησία. ᾿Απόδειξις δὲ τούτου εἶναι ὅτι, οὐδεἰς ἐκ τῶν παλαιῶν διδασκάλων ἔγραψεν εἰς ἄλλον ἦχον τ᾽ ἀνωτέρω.

#### Τὸ τρίτον

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Έν 'Αγίω "Ορει μετά τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Κοντακίου, τοῦ Οἴκου καὶ τοῦ 'Υπομνήματος τοῦ Μηνολολίου τῆς ἡμέρας, πρὸ τῶν Καταβασιῶν, γὶνεται ὑπὸ τοῦ ἡγουμενου τῆς Μονῆς, διήγησις περὶ τοῦ ἑορταζομένου 'Αγίου. Εἰς δε τάς πόλεις, σὺν τῆ ἑρμηνεὶα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Λειτουργίας, ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ ἱεροκήρυκος καὶ τὸ ἱστορικὸν τῆς τυχούσης ἑορτῆς.

Είς τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας πρὸ τοῦ Δι' εὐχῶν εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου, ψάλλεται Κολοφωνικὸς Είρμός, ἢ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν αἱ Καταβασίαι.

Τέλος καὶ τῷ Θεῷ Δόξα Μελοποιηθέν βάσει τοῦ ἀρχαίου, καὶ χωρισθέν εἰς τετράστιχον χάριν συντομίας, ἵνα ἑφεξῆς ψάλληται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν ἄπαξ καὶ οὐχὶ τρὶς ὁλόκληρον ὡς ὁρίζει ἡ τυπικὴ διάταξις δἰς ἀργῶς καὶ ἄπαξ συντόμως.

'Ο Α΄ Χορὸς

Ήχος λ δ΄. Νη ዴ

[ιε Το προ στα χθε ε ε εν μυ στι κω ω ως λα βω ω ων εν γνω ω ω ω ω ω ω ω ω σει ειει et  $\lambda$  ev  $\tau \eta$   $\sigma \chi \eta$   $\gamma \eta$   $\eta$   $\eta$   $\tau \sigma v 0$  I i  $\omega$   $\sigma \eta$   $\eta$ η η ηφ ή σπου δη η η σπου δη η η ε α σω ω μα α τος λε ε γω ω ων τη α α πει ρο ο ο γα α α α μω δ ò B' Xogòç Ο κλι ι ιι ι νας τη κα τα βα α α α α σει Tous ou ou pa  $\alpha$   $\alpha$   $\alpha$  tous ou pa  $\alpha$  vou ou ou ou OU OU OUG YN XW W PEL EL EL EL EL EL TAL A Ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

να α α α να α αλ λοι ω ω ω ω ω ω ω λως ε ε ε ε εν σοι οι οι οι οϊ Δ πων ε εν μη η η τρα α α α εν μη η τρα σου λα 60 ο ο ον τα δου ου ου ουλου μο ο χο ορ ορ φη η η ην οι χ ε ξι ι ι στα α α μαι κραυ γα α α α α α α ζεί ει ει κραυ γα α ζει ELY GOL Y 'Ο Β΄ Χορὸς

Έτερον ψαλλόμενον εἰς τοὺς Οἴκους τῆς Θεοτόκου

Χαι ρε νυ υ υ υμ φη η η α νυ υμ φε ευ τε ε

Αλ λη η λου ου ου ι ιε αλ λη λου ου ι ι α αδί

Τό πρώτον μέρος τῆς α΄ στάσεως τῶν Οἴκων τῆς Θεοτόκου, ἐγράψαμεν μουσικῶς, ὡς ὑπόδειγμα τῆς ἱεροπρεποῦς ἀπαγγελίας διὰ τὰ ἐμμελῆ ἀναγνώσματα τῆς Ἐκκλησίας τὰ ὁποῖα εἶναι: 'Ο 'Απόστολος, τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον, τὰ Εἰρηνικά, αἱ ἐκφωνήσεις, οἱ Οἶκοι τῆς Θεοτόκου καὶ ἄλλα παρόμοια.

Ήχος λ δ' Νη ዴ.

 $\frac{1}{2}$   $\frac{$ 

U U TPW GIS &

πα α α αν τα γη

Χαι αι αι ρε δι ης δρε φουρ γει ται ο Κτιστης ἢ Χαι ρε νυ υ

```
υμ φη α γυ υ υ υμ φευ τε γι
               Είτα ὁ Α΄ χορός
               Pubude 4
 Έτερα ὀκτώ διάφορα ἦχος λ δ΄ Νη
Έτερον ήχος ὁ αὐτὸς Κ
Χαι αι αι αι ρε νυ υ υ υ υ υμ φη α νυ υμ
Α α α αλ λη λου ου ου ου αλ λη λου ου
å
```

Χαι αι αι αι αι αι ρε γυ υ υ υ υ υ υ μ φη Α α α α α αλ λη λου ου ου ου ου ου ου αλ

ε ε ε ε α α α α

Έτερον ήχος βαρύς διατωνικός τω (δ νη ώς τω)

Έτερον είς τὸν αὐτὸν ἦχον 🗸

```
Ετερον ήχος λ α΄ Πα είς την αυτην φωνητικην βάσιν
          Χαι αι αι αι ρε ·νυ υ υυυ υ υμ φη νυμ Α α α αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι ε
 ΤΗ ΥΠΕΡΜΑΧΩ
                       \alpha Αργοσύντομον ήχος \frac{1}{n} δ΄ Νη \frac{1}{n} \frac{1}{
 'Ο Β΄ χορός.
 一/一、一一一、一一、一一、 こっしょうしょう (*)
    κη τη η η η η η η η η η η ρι
```

A va a  $\gamma p \alpha$  a a a a a a a a a  $\alpha$  a  $\gamma p \alpha$  All w ws see see see see all ws see. Ex  $\pi \alpha \alpha \nu$  tol ol ol ol ol ol ol ol ol ol sex  $\pi \alpha \nu$  tol

 $\alpha$  φω ω ω σοι οι οι οι οι οι οι η πο ο λι ις σουου οι  $\alpha$  α α α α α α το κρα α α α το ος οι ω ω ων με ε ε ε  $\alpha$  ε ε ε κιν δυ υ υ υ νω ων

Είτα ὁ Β΄ χορὸς

νυ υ υ υμ φε ε νυμ φη α νυ υμ φε ευ χ τε ε ε ε δι χαι αι αι ρε νυ υ υ υ υ υ χαι ρε νυ υ υμ φη α

Τὸ ἀνωτέρω έγράψαμεν χάριν συντομίας, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀρχαίου ἀργοῦ.

### Έτερον συντομώτερον δίχορον

### Έτερον ὅμοιον δίχορον

### THN QPAIOTHTA

ύπὸ Θ.Β.Γ.

Τὸ κλασσικὸν ἔπεξεργασθὲν κατά τε τὴν γραφὴν καὶ τὸ μέλος

\*Ηχος γ' Γα

χ να Την ω ραι αι αι ο ο ο ο ο τη η τα α α α α α α σ θεε ε γι ι ι

ι ι ι ας σου ου οι και το υ ο υ πε ε ε ε αγνοι οι οι οι οι ας σου ου οι ο Γα α α α βρι η η η ηλ κα τα α α πλα α α α γεις η ε βο ο ο ο ο α α α σοι οι Θε ε ε ο ο ο το ο ο ο ο χε ε σ ποι οι οι ο ο ον σοι ε ε ε εγ προοσα γα α α α γω ω ε ε ε πα α α α α α α ξι ι ον δι τι ι δεε ε ο νο μα α α σω ω ω σε ε δι α πο ο ρω ω ω ω ω και ε ε ει στα α μαι δι ο ο ω ω ως προ σε τα α α α α γη η η ην 60 ο ω ω ω ω σοι η

### ΤΗΝ ΩΡΑΙΟΤΗΤΑ

ύπὸ Θ.Β.Γ.

Ήχος Βαρύς ἐναρμόνιος ἑπτάφωνος Ζω ἐλθὸν τὸ πρῶτον εἰς φῶς

 $\chi_{\beta} = \frac{1}{\sqrt{2}} \left( \frac{1}{\sqrt{2}} \right) \left($ τα α α α α α τη η ης Παρ θε νι ι α ας σου δί και το υ υ πε ε ε ερ λα α το ο υ υ ο τη ης α α α γγει ει ει ει α το της α γγει ει α α ας σου ο Γα βρι ι η η ηλ κα α α τα πλα μιιι ο ο ο ο ο ο ον προ σα γα α α

«ΤΟΝ ΔΕΣΠΌΤΗΝ» ΣΤΗΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ

 $^{5}$ H $\chi$ os  $\beta'$ .  $\Delta \iota$ 

X Toy Δε σπο την και Αρ Xι ε ε ρε α η μωνΚυ ρι ε φυ υ υ λατ τε εις πολ ολ λα ε τη

Δε ε ε σπο τα εις πολ λα ε τη Δε σπο τα

εις πολ λα ε ε ε τη X Δε ε σπο τα α α

### ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΗΤΩ ΝΥΝ ΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΥΣΑΣΘΕ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ύπὸ Θ.Β.Γ.

Ήχος α' Πα

ο σε ε ευ χη η η η η η μου η ως θυ ο ον σου ου Α ε ε ε πα α αρ σις τω ω ω ε σπε ε ε ρι ι γη η η η Κα τευ θυν θη η η τω η προ σευ χη η μου ως θυ μι ιια μα οξ ε νω πιο ο ον σου ου οξ ε ε ε παρ σις των χει ρω ων μου θυ σι ι ι ι α

ε σπε ε ε ρι ι ι νη η η η η η η η

q

Ήχος β΄ Δι

Έτερον τοῦ ίδίου ἤχου 📛

# τηχος γ΄ Γα

 $\frac{1}{2}$   $\frac{1$ 

# Έτερον ήχος δ΄ Δι (ΑΓΙΑ)

# "Ετερον ήχος λ β' Πα

ξε Κα τευ θυν θη η τω η προ ο ο σε ε ευ

χη η η η η μου π ως θυ μι ι ι ι ι α

ως θυ μι ι α α μα ε νω ω πι ι ο ο ον

σου ου σ ε παρ σις τω — ων χει ει ει ει ρω ω

ω ων μου θυ σι ι ι α ε σπε ε ρι ι νη η η η

η η η

## Έτερον ήχος ὁ αὐτὸς ΝΕΝΑΝΩ ἢ τέταρτος χρωματικὸς Δι

ιε δ Κα τευ θυν θη η η τω η προ σε ευ χη η
η η μου ζί ως θυ μι ι α α μα η ε
ε νω ω π ι ο ο ον σου ου ου ζί ε
ε πα αρ σις ζ των χει ρω ω ω ων
μου η θυ σι ι ι ι ι ι ι ι ι ι α δ ε ε
ε σπε ε ριι ι ι νη η η η

#### Έτερος ήχος βαρύς Ζω διατονικός

χη η η μοε ου το ως θυ μι ι α α μα ε ε σπε ε ρι ι νη η χ

### 'Αντί χερουβικοῦ ἦχος α΄. Κε

Sul on on on all de l'gon on on on on on Add εις πο ο ρε ε ε ευ ε ει σπο ρε ευ ε ται 27 ο Βα σι λε ε ευς της δο ο ο ( 5 π η η η ης q η Ι δου ου θυ σιι α μυ στιι ι ι κή  $\frac{2}{2}$  ΤΕ ΤΕ λει  $\omega$  με ενη  $\frac{2}{2}$  δο ρυ φο ρει ει ει ται Ϋ πι ι στει ει και αι πο ο θω ω προοσε ε ελθω ω ω μεν η ι ι να α με ε το ο χοι ζω ω η η ης γι αι ω νι ι ι ι ι ι ι ον γε νω ω με ε ε ε θα α α α σ Αλ λη λου ου ου ι α α α α αααα α q

#### "Ετερον ήχος βαρύς Ζω διατονικός

TI I,E E E υ υ νυν αι Δυ να α α α α α HEL ELC TO OU OU OU OU OU OU OU OU OU των ου ρα νω ω ω ων συ υν η μι ι ι ι The en on on al in  $\frac{1}{2}$   $\frac{1}{$ ε ευ ε ε ται αι ο Βα σι λε ε ευς τη ης δο ο ο ξη ης χ΄ ι δου ου θυ υ σι ι α μυ στι ι κη η τε τε λει ω με ε ε ε νη δο ρυ φο ρει ει ει ται οι πιι ο ι ε στει και πο ο ο ο θω προ σε ε ελ θω

η Νυ υ υ υν ς αι Δυ να α α ιν σα ο ρα α α τω ως λα τρε ευ ου σι ιν ς ι δου ου ου ου ου ου γαρ ει σπο ρε ε ε ευ ε εισ πο ρε ευ ε ται ?? ο Βα σι ι λε ευς της δο ο ο ςη η η η η η ης ἄκρα σιωπή Δ Γ δου ου ου θυ σι α μυ στι ι

πο ο ο θω ω προ ο σε ε ελ θω ω ω ω ω με μεν τι ι να α με ε το ο χοι οι ζω ω η η η η ης αι ω νι ι ι ου γε νω ω με θα α α α Αλλη λου ου ι ι α α α α χ αααας

'Αντὶ κοινωνικοῦ Γεύσασθε ήχος α΄ Κε

X LE E E E E E E E χ Γε ε ε ε ε ε ε ε ε ευ ευ σα α
α α α α α α α γε ε ευ σα α σθε ε με ε ε ε ε η και αι στο ος ο Κυ υ ρι ι ος

"Ετερον ήχος β'.  $\Delta \hat{\iota}$ 

"Ετερον ήχος δ' Δι

#### 'Αντί τοῦ «εἴδομεν τὸ φῶς»

Εἰς τὰς Προηγιασμένας Λειτουργίας ψάλλεται τό, Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. "Αρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς, γεύσασθε καὶ ιδετε ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος. 'Αλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια. Πάντοτε εἰς ἢχον β΄.

### APXH

# άκολουθίας έσπερινοῦ

«ΕΙΣ ΠΟΛΔΑ ΕΤΗ» εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ᾿Αρχιερέως

Ήχος β΄. Δι

Εὐθὺς ὁ ἱερεὺς «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν» καὶ ἄρχεται ὁ ᾿Αρχιερεὺς ἀναγινώσκων τὸν Προοιμιακὸν ψαλμὸν «Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» προλέγων τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» (τρὶς) φθάνων δὲ μέχρι τοῦ στίχου Δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν, ἄρχεται ὁ Α΄. χορὸς ψάλλων τὰ ᾿Ανοιξαντάρια.

#### ANOIZANTAPIA

#### Πρωτότυπα σύντομα

\*Ηχος Βαρύς ἐναρμόνιος ἐπτάφωνος ζ

χ Α μην Α νοι δ: ξών το ο - ος σου την χει ει ει ει ρα α τα συ υμ παν τα πλη σθη σο ο ον ται χή τα ρα χθη η σο ον ται τη Δο ο ξα α σοι οι ο Θε ε ο ο ο ο ος Αλ λη λου ου ου ου ι ι ι α γη χη

## Στίχος Β΄

 $\frac{\pi}{2}$  Αν τα νε ε λει ει εις το πνε ευ μα α αυ τω ω ων ρ ε πι στρε ε ψου ου σι  $\frac{\pi}{2}$  Δο

ο ξα α σοι οι ο Θε ε ο ο ο ο ο ος Αλ λη λου ου

#### Στίχος γ'

Ε ξα πο στε λεις τπ — πνε ε ευ μα α α σου και κτι σθη η σον τα τη και α να και να ι ει ει ει εις το προ ο σω ω πον τη ης γη ης τη Δο ξασοι Πα — α τε ε ερ δο ο ξα α σοι Υι ε ε ε ε λο λο ξα α σοι το πνε ευ μα το Α α α α γιι ι ι ον λο ξα α σοι οι ο Θε ε ο ο ο ο ος Αλ λη λου ου ου ι ι ι α τη χ

## Στίχος δ΄

 $\frac{\chi}{2}$  Η η η τω η δο ξα Κυ ρι ι ι ου εις τους αι ω ω ω νας ευ φραν θη σε ε ταιαι Κυ υ ρι ι ος  $\frac{\Delta}{q}$  ε πι ταις ε ερ χοις α αυ του  $\frac{\chi}{2}$  δο ο ξα α σοι οι α

 $\alpha$  γι ε  $\delta$  Δο ξα α σοι Κυ υ υ ρι ι ι ε  $\delta$  δο ο ξα σοι Βα σι λευ ου ου ρα α α α νι ι ου  $\delta$  δο ξα  $\delta$  σοι  $\delta$  δο ξα  $\delta$  δο ξα  $\delta$  δο  $\delta$  δο δο  $\delta$  δο

#### Στίχος Ε΄

 $\frac{2}{2}$   $\frac{1}{2}$   $\frac{1$ 

## Στίχος ΣΤ΄

Α α σω ω τω Κυ ρι ι η ω ω Ε τη  $\frac{1}{2}$   $\frac{$ 

λ Η δυ υν θει ει ει ει η α αυ τω ω ω ω η δι α αλό ο γη η η η μου q ε γω ω δε - ευ φραν θη η η σο ευ φραν θη η σο μαι ε πι τω Κυ- ρι ι ι ω τη Δο ξα α σοι πά α α τε ερ Α α ναρ Πατερ α α να αρ χε ε ο Δο ο ξα α σοι Υι ε συ υ να α ναρ χε δο ο ο ξα α σοι το πνε ευ μα το ο α α α α γιιιιον δ το ο μο αυ ου σι ιιοοοονκαιο ο μο ο ο ο θρο ο και ο μο ο θρο νον έ τρι α α ας α γιι α α δο ο Θε ε ο α ο ο οςΑλ λη λου ου ου συ 

#### Στίχος Η'

λυ Ε κγει ποιοι εν α μα αρ τω ω λοι οι οιοι οι δ α πο ο τη ης γη ης ?? και α α α α νο ο ο και α α νο - μοι ς ω ω στε ε ε μη η υ πα α ξα α σοι το πνε ε ευ μα το ο α α α γι ι α α δο ξα α α σοι 9 Δο ο ξα α σοι ο ο ο Θε ε ε ο ο ο ο ος Αλ λη λου ου ι ι - S- S- F.

## Στίχος Θ΄

χ Ευ λο ο ο γει η ψυ χη η ηημου κι

το ον Κυ υ υ υ οι ι ι ον ο ο η λι ος
ε εγνωτην δυ υ σιν α α αυ του ου η ε ε
ε ε θου ου σκο ο τος και ε γε ε νε το χνυ υ
υξ τη χ δο ο ξα α σοι Βα σι λε ε ε ευ ε που
ρα α α νι ι ι ε δο ο ξα α σοιπαν
το κρα α α τω ωρ ή συν Υι ω ω και αι πνε ευ
υξ Αλ λη λου ου ου ι ι ι α τη

## Στίχος Ι'.

Ως ε με γα λυ υυυθητα ερ γα σου Κυυ υ ρι ι ε Ως Πα α τα εν σο φι ι α ε ποι η η σας Ως Δο ξα-σοι Πα α α τερ α ΩΕ ε ε εν νη η η τε Ω δο ξα-σοι 仅1 ε ε ε Ω2 εν εν

'Ο Α' χορὸς

 $\frac{\chi}{2}$  Δο ο ξα Πα τρι ι και Υι υι ω και Α γι ω ω ω πνε ευ μα α τι  $\frac{\chi}{2}$ 

'Ο Β΄. Χορός

Και νυ υ υν και α α ει εις τους αι ω ω ω νας η των αι ω ω νω ων α α α ει μην η η

## 'Ο Α΄. χορός

 $\frac{2}{2}$  Αλ λη η λου ι ι α Αλ λη λαυ ου ι ι α  $\frac{2}{3}$  Αλ λη λου ι ι α α δο ο ξα α σοι οι ο ο Θε ε ος  $\frac{2}{3}$  ος  $\frac{2}{3}$ 

Τὸ αὐτὸ ὁ Β΄. χορὸς

Τὸ Τρίτον ὁ Α΄. χορὸς

2 Αλ λη λου ου ι α α δο ο ξα α σοι οι οι ο Θε ε ος η η ελ πις η η μωων Κυ υ υ ρι ι ε ε δο ο ξα α χ σοι οι οι η η

# "Ετερα πανηγυρικά 'Ανοιξανταρια

\*Ηχος Βαρύς Ζω διατονικός τετράφωνος

## Στίχος Α΄

Εἰ βούλει λέγε τὸ κράτημα

## Στίχος Β΄

 $\frac{1}{2}$  Av  $\frac{1}{2}$  VE  $\frac{1}{2}$  ELG TO O TEVE BU  $\frac{1}{2}$   $\frac$ ω ων και ε κλει ει ει ψου ου ου ου  $\frac{1}{2}$  και εις τον χου ου ουν α α αφ τω ω ων ε πι στρε - ε ε ψου ου ε πι στρε ε ψου ου σι 31° 2 E ρι ρι ρι ι ρεμ τε ε ρι ρε εμ τε ε ε ρι ρε 三から) ρου, τεμ Αλ λη λου ου ου ι ι ι α α

## Στίχος Γ'.

Σ Ε ξα πο στε λει εις το ο πνε ε ε ευ μα α α σου ζικαι η ω στη η σο ον ται αι η και α να

λη λου ου ου ι ι ι α

## Στίχος Δ'.

 $\frac{2}{2}$   $\frac{1}{2}$   $\frac{1$ 

ο ο ξα σοι οι Κυ υ υ ρι ι ι ι ε δί δο ξα α σοι Βα σι ι λευ ου ου ρα α α νι ου ρα α νι ι ι ε ε λ τε ε ε ι ε ι α α τε ρι ρε ε ρε ε ε ρι ρε ρε ε ρε εμ λ Δο ο ξα α σοι οι οι ο θε ε ο ο ο ος αλ λη λου — ου ι

### Στίχος Ε'.

Στίχος ΣΤ΄.

λ Α α σω ω τω Κυ ρι ι ι ι ω εν τη

ζω η η — μου ου λ ψα λω ω τω Θε ε ω

ω ω ω ω μου ου ε ε ε ε ως υ πα α α αρ

χω ω Δο ο ξα α σοι οι Τρι συ πο ο

στα τε Θε ε ο ο ο τη ης τη Πα α

α α τερ Υι υι ε και πνε ευ μα α λ

Σε ε ε προ σκυ νου ου με εν και δο ξα α α α α α ζο ο ο μεν τε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ι τε τε ρε  $\frac{7}{2}$  τε ε ε ε ρι ρι ρι ρε ε ρι ρε ρι ρεμ τεμ τε ρε ε ρι ρε ρου τεμ  $\frac{7}{2}$  Δο ξα – σοι οι ο Θε ε ο ο ο ο ο ος Αλ λη λου ου ου ου ι ι ι α

### Στίχος Ζ΄

## Στίχος Η'

Ε κλει ει ποι οι εν α μαρ τω ω λοι οι οι α πο
τη ης γη ης και α α α νο ο και α α νο μοι
Δο ξα σοι Πα α τε ερ το δο ο ξα σοι Υι ε ε
ε κλοο ο ο ξα α α α σοι το πνε ε

## Στίχος Θ΄

ε ε θου ου σκο ο ο τος και ε γε ε νε το νυ υ υξ Δ Δο ξα ασοι οι Βα σι ι λε ε ευ ε που ου ρα α νι ε που ρα νι ι ι. ε ε κ Δο ξα α σοιοι Παν το κρα α α τω ωρ q συν Υι ω ω και αι πνε ευ μα α τι τε τε ρε ε ρι ρε ρι ρι ρι ρε ε ρι ρε ρι ρι ρι ρι ρε ε ρι ρε εμ τε ε ρι ρε ρι ρι ρι ρι ρε ε εμ ω δο ο ξα α σοι οι οι ο Θε ε ο ο ο ος Αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α ω

#### Στίχος Ι

βα σου Κυ υ ρι ι ε η πα α αν τα – εν σο φι ι ι ι α ε ποι οι η η σα – ας Δο ξα σοι Οι Πα – α τερ α γε ε ε νη η η τε ε ε η Δο ο ο ξα α α σοι – το ο πνε ευ ευ μα το α α α α α α γι ι ι το α α γι ι

ον ή το εκ του Πα α τρος ε εκ πο ρε ευ ο εκ πο ρευ ο ο με ε νο ον και εν Υι υι ω ω α να α πα αυ ο ο ο ο με ε ε ε νον ~ τρι α ας α γι ι α α δο ο ο ξα α α σοι η τε - ε με λα λα α με ε λ τε ε ε ριριηρι ρεμ  $\ddot{q}$   $\ddot{q}$  ρε ε ε ρεμ ~ Δο ξα α σοι - οι ο Θε ε ε ο ο

ο ος Αλ λη λου ου ου ι ι ι α ~

ο δο ο ξαποτρι ι ικαι Υι υι ο τη και α

γιι ω ω πνευ μα α τι ~

'Ο Β' χορός Και νυ υ υν και α α ει τη και εις τους αι ω ω να ας τη των αι ω ω ω νω ων α α α μη η ην ~

Α' χορός

#### 'Ο Α΄ χορός

Τό αὐτὸ ὁ Β΄ χορός

#### Τὸ τρίνον ὁ Α΄

Αλ λη λου ου ι α φ Αλ λη λου ου ι α α δο ξα σοι ο Θε ε ος ος λ η Ελ πι ις η η μω ων Κυ υ υ ρι ι ε ε δο ο ξα α χ σοι οι οι οι

Τέλος τῶν 'Ανοιξανταρίων

# Μακάριος ἀνὴρ

Σύντομον

Μελοποιηθέν τὸ πρῶτον ὑπὸ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ Β. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

εἰς μέλος ἀρχαῖον. Ἦχος πλ. β΄ Δι

Τὸ ᾶπήχημα: Γε ε να να

χ Μα κα α ρι ι ος Α α νηρ σ ος ουκ ε πο

ρε — ευ θη εν βου λη — α σε βων σ και

εν ο δω α μαρ τω λων ου ουκ ε ε στι ή και

ε πι κα θε ε δρα λι μω ων ουκ ε κα θι σεν αλ λη

λου ου ι ι ι α

2) Αλ λη η εν τω νο ο μω Κυ ρι ι ι ου ς το θε λη μα α αυ του και εν τω νο ο μω αυ του  $^{\times}$  με λε τη  $^{\circ}$  η σει η με ραςκαινυ κτος  $^{\circ}$  Αλ λη λου ου  $^{\circ}$   $^{\circ}$   $^{\circ}$   $^{\circ}$   $^{\circ}$   $^{\circ}$ 

Και ε εσται ως το ξυ λον το πε φυ τευ με νον δ
πα ρα της δι ε ξοδουςτωνυ δα α α α των σο τον καρ
πεν αυ του δω σει εν και – ρω αυ του δί και το φυ
υ λον αυ του ου υυκ α πρρρυ – η σε ται αι Αλ λη λου ου

- εν βου λη δι και αι ων Αλ λη λου ου ι ι
- ο ο τι γι νω σκειΚυρι ος ο δο δι και αι ων σ και ο δο ος α σε βω ων α πο λυ υ ται αι Αλ λη

- Το ο τε λα λη σει προς αυ τους εν ο ορ γη αυ αυ σ και εν τω θυ μω α αυ του τα ρα α ξει αυ – του ου q

  Αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α

  Ε γω ω δε κα τε στα θην Βα σι λε ευςυπαυτου ζί ε

  πι Σι ων ο ρος το Α γι ον α αυ του εδι αγ

- γε ε ελων το προσταγμαΚυ ρι ι ου ου Αλ λη λου ου ι ι ι ι α σ
- 13) Κυριος ει πε προ- ος με Τίο ος μου ει συ εί γω- ω ση μερον ζί γε γεν νη κα α α σε Αλ λη λου ου ου ι ι ι ι ι α α σ
- Αι αι τησαιπαρε μου και δω σω σοι  $\ddot{q}$  ε ε ε θνη την κλη ρο νο μι ανσου και την κα τα σχε σι ιν σουτα πε ρα τα τσς γης Αλ λη λου ου ι ι
- 15) Ποι μα νεις αυ τους εν ραβ δωσιδη ρα α α α ως ως σκευ η κερα με ε ως συν τρι ι ψεις α αφ του ους Αλ λη λου ου ι ι α
- 16)  $K\alpha$  νυ υν $B\alpha$  σι λει εις συ νε τε  $K\alpha$  παι δε ευ  $\theta\eta$

 $\Delta$ ου λε ευ σα τε τω Κυ ρι ω εν φο ο ο βω και α  $\frac{\delta}{\delta}$  γαλ λι α α σθε αυ τω εν τρο ο ο μω ω Αλ λη  $\frac{\delta}{\delta}$  λου ου ου ι ι α  $\frac{\delta}{\delta}$ 

18) Δ Δρα ξα σθε παι δε- - ει ας μη πο ο τε ορ γι
σθη η Κυ ρι ος και α πο λεισθε εξ ο δου δι και αι ας
6 Αλ λη λου ου ι ι ι α

19) Ο ταν ε καυ θη εν τα χει ο θυ μος αυ του μα κα α ρι οι πα α α αν τες , οι πε ποι θο τες επ αυ

<sup>\*</sup> Εἰς τὸν ἀνωτέρω στίχον ἀπὸ τῆς γραμμῆς οἱ πεποιθῶτες ἐπ' αὐτῷ τὸ 'Αλληλούῖα λαμβάνει ὡς τέλος ὁ β' χορός, καὶ ἄρχεται ὁ Α΄ χορὸς τὸ, «Κύριε τί ἐπληθύνθησαν» ὡς ἄλλος ψαλμός.

 $\tau \omega \omega^* A \lambda \lambda \eta \lambda \sigma \omega - \sigma \omega \iota \iota \alpha \alpha \alpha \alpha$ 

'Ο Α' χορός

20) Δ΄ Κυ υ ρι ε ε τι επληθυν θη η σαν δ΄ οι θλι βον τε – ες με σ Πολ λοι οι ε πα ανισταν ται αι επ ε με ε σ Αλ λη λου ου ι

21) Γολ λοι οι λεγου σι τη ψυ χη η η μου συκ εστι σω τη ρι ι ι α συ τω ξί εν τω Θε ω αυ το Αλ λη λου ου ι ι α

22) Συ δε Κυυυ υ ριι ε αν τι λη η πτωρ μου ει ει δο ξαμου ή και υ ψωντηνκεφα – λη ην μου αλ λυυ ου ου ι ι α

23)  $\Delta$   $\Phi$ ω νη η μου προς Κυ ρι ον ε - κε κρα ξα $\ddot{\beta}$ ί και ε πη κου σε ε μου εξ ο ο ρος α γι ι ου α αυ του ου ου ου Αλ λη λου ου ι ι α

24) γω ωδε ε κοι μη η ηθην 9 και υ υ πνω σα τη ε ξη γε ε ερθηνο τι ί Κυρι ος αν λη ψε ται αι μου Αλ λη λου ου ου

Δ Δ

25) Ου ου φο βηθη σομαι α πο μυ ρι α δων λα ου τον Κυ υ κλον συ νε πι τι θε με νων μοι Αλ λη λου ου

26) Δ Α να α α στα - Κυ υ ρι ε- σω σον με ο Θε ο ος μου ς ο τι ι σω ε πα α τα ξαςπα – αν τας τους εχθραινο ον τας μοι μα ται ως 9 ο δο ον τας α μαρ τω λων συ νε τρι ψα ας αλ λη λου ου ι ι α α α

- Του Κυ ριου η σω τη ρι ι α και ε πι τον λα ον σου η ευ λο γι α σου Αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι α σ
- 28)  $\Delta$ ο ξα πα τρι ι και Yι ω και α Yι ω πνευμα τι  $\varphi$  και νυ υν και α ει  $\varphi$  και εις τους αι ω νας των αι ω ω νων α μην  $\varphi$

#### Τὸ τρίτον

# Κύριε έλέησον άργα είς τα είρηνικα

³Ηχος α΄. Πα

Κύριε ἐλέησον ἦχος πλ β΄. Πα

## "Ηχος πλ α' Πα (πρῶτον μελοποίημα)

ιε ε σ Φω ω ως ι λα ρον Α γι ας δο − ο ξης -Θι Α θα να α του πα τρος ου ρα νι ι ι ου Α΄ γι ου μα καρος τη Ι η σου Χρι στε ελ θθ ο ον ον τες ε πι την Η λι υυ δυ υ σιν η Ι δον τες Φως ε σπε ρι νον υ μνου ου μεν πα τε ε ρα Υι ον Ϋ και A - α γι ον πνε ευ μαθε ον <math>q A ξι ο ο ονσε εν πα α σι και ροις υ μνει ει σθαι  $\Phi \omega$  ναι αις αι αι σι ι ι αις Ϋ Υι εε Θεε ου ου ου ου ζω η - η ην ο δι δου ους Ϋ δι ο ο κο ο ο σμο ος σε ε δο ο ξα α α α α ζει

Τέλος τοῦ πρώτου τόμου

Ή παροῦσα βίβλος ἐγράφη μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας πρὸς διατήρησιν τῶν κλασικῶν μελῶν τῆς πατρώας ἡμῶν Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

'Ετυπώθη εἰς τὸ ἐν 'Αθήναις πρότυπον 'Εκδοτικὸν Τυπογραφεῖον τὸν Νοέμβριον τοῦ 1959. 'Η στοιχειοθεσία τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς ἐγένετο ὑπὸ τοῦ μοναδικοῦ ἐν 'Αθήναις μουσικοστοιχειοθέτου Γ. Μ. Πολιτάρχου, Μεγάλου 'Αλεξάνδρου 38.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Β. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Πῶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως.

JESET Eggis Jedu